

REPUBLIKA

Rok VIII

ŁÓDŹ, ŚRODA, 7-GO MAJA 1939-GO ROKU.

CENA NUMERU 25 GROSZY.

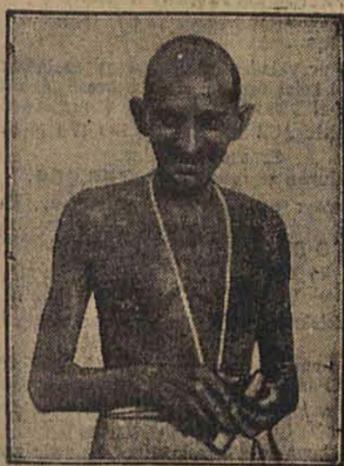
Nr.123

Katastrofalne trzęsienie ziemi

naviedziło Indje.--Kilka miast legło w gruzach.--Morze ognia i płomieni.--Przerwana komunikacja.

Przeszło tysiąc osób poniosło śmierć.

W straszliwej klęsce hindusi dopatrują się kary za aresztowanie Gandhiego.

MAHATMA GANDHI.

LONDYN, 6 maja.

(Telegram własny „Republiki”).

Katastrofalne trzęsienie ziemi, które nawiedziło Birnę doprowadziło całe miasto do ruiny. Niemal wszystkie domy zostały zburzone. Ogółem PRZESZŁO 1000 MIESZKAŃCÓW PONIOSŁO ŚMIERĆ.

Z miejscowości Bangoen donoszą, że wskutek trzęsienia ziemi zabitych zostało 59 osób i 204 rannych. Pomiedzy zabitymi, jak dotychczas ustalono, niema ani jednego Europejczyka. Bardziej szcze gółowych danych o katastrofie do tej pory brak wskutek przerwania wszelkiego rodzaju komunikacji.

Konferencje premjera z ministrami pracy i skarbu.

Warszawski korespondent „Republiki” (B) telefonuje:

Premjer Sławek odbył wczoraj wieczorem dłuższe narady z ministrami: skarbu Matuszewskim, pracy — Prystorem, przemysłu i handlu — Kwiatkowskim i robót publicznych — Matakiewiczem.

Konferencje dotyczyły zagadnień gospodarczych i prawdopodobnie stały w związku z uruchomieniem funduszu budowlanego w bieżącym okresie budowlanym.

Protesty wekslowe w Banku Polskim.

Warszawski korespondent „Republiki” (B) telefonuje:

Stosunek procentowy weksli zaprotestowanych w Banku Polskim w kwietniu b. r. wyniósł 5 procent ogólnej ilości weksli oddanych do inkasa tej instytucji, czyli utrzymał się na poziomie miesiąca marca b. r.

— Oficjalnie podają o mianowaniu Carpa pełnomocnym przedstawicielem Rumunii w Angorze, Grygorcea na takież stanowisko w Brukseli, Tasca w Berlinie.

Dwaj pierwsi są zawodowymi dyplomatai, Tasca zaś jest dyrektorem akademii handlu i przemysłu.

Natychmiast po trzęsieniu ziemi w miejscowościach nawiedzonych klęską, powstały

KATASTROFALNE POŻARY, które znaczne obszary zamieniły w wielkie morze ognia.

O rozmiarach katastrofy świadczy najlepiej fakt, że zniszczona została do-

szcześnie jedna z magistralnych linii kolejowych.

W straszliwej tej klęsce żywiołowej hindusi dopatrują się

KARY ZA ARESZTOWANIE GHANDIEGO

i w związku z tem organizują wielkie demonstracje religijne.

Krwawe walki powstańców. Budynki państwowe strzeżone są przez wojsko.

LONDYN, 6 maja.

(Telegram własny „Republiki”).

Na skutek aresztowania Gandhiego, we wszystkich miastach proklamowano święto narodowe. Ulice miast robią wrzenie wymarłych. W niektórych miejscowościach doszło do ponownych starć z policją. W mieście Panchantala obok Kalkuty tłum złożony z 3 tysięcy osób usiłował wykołcić pociąg i obrzucił kamieniami policję. Dwóch policjantów ciężko raniono. W rezultacie obustronnej strzelaniny 15 hindusów zostało rannych.

W Delhi doszło również do poważnej strzelaniny.

KALKUTA, 6 maja.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Z Bombaju donoszą, iż bezpośrednio przed aresztowaniem Gandhiego ogłosił orędzie, w którym wzywa swoich zwolenników do kontynuowania walki, podkreślając, że bez ofiar niemożliwe jest uzyskanie niepodległości.

W Karaschi sytuacja jest w dalszym ciągu naprężona. Najważniejsze budynki miasta oraz ulice strzeżone są przez oddziały wojska europejskiego i tubylczego.

Urzednicy policyjni czuwają nad ważniejszymi punktami strategicznymi miasta przy karabinach maszynowych.

Londyn, 6 maja.

Podczas katastrofy trzęsienia ziemi w Rangoon runęło kilkadziesiąt budynków, kilkaset jest poważnie uszkodzonych.

Z gruzów zawalonych domów wydobyto dotychczas 150 rannych i 40-tu zabitych. W ruinach znajduje się znaczna liczba ludzi, którzy nie zdołali się na czas schronić w bezpieczne miejsce.

Przypuszczają, że liczba śmiertelnych ofiar podwoi się jeszcze.

W Argentynie i na Alasce również odczuto wstrząsy.

Hohenheim, 6 maja.

(Telegram własny „Republiki”).

W poniedziałek wieczorem seismografy zanotowały tutaj poważny wstrząs, którego źródło pochodzi z Alaski. Trzęsienie ziemi trwało kilkadziesiąt sekund. Bliższych szczegółów brak.

Nowy Jork, 6 maja.

Argentyńska prowincja Mendoza nawiedzona została wczoraj wieczorem silnymi wstrząsami ziemi.

Szczegóły katastrofy narazie nieznaną. Centrum trzęsienia znajdowało się w Andach.

Państwa bałtyckie u boku Polski stanąć muszą na wypadek zbrojnego napadu Rosji. Teoretyczne rozważania łotewskiego generała.

Ryga, 6 maja.

W jednym z ryzyk dzienników ukazał się dziś wywiad z byłym szefem armii łotewskiej gen. Radzims na temat stanowiska państw bałtyckich w ewentualnej wojnie polsko-sowieckiej.

Gen. Radzims twierdzi, że żadne państwo w Europie nie myśli o wojnie, ducha wojennego pielęgnują jedynie Sowiety.

Z państw sąsiadujących z Sowietami ani Łotwa, ani Estonia ani też Litwa

nie mogą się zmierzyć z tym groźnym wrogiem, przeciwstawić może mu się jedynie Polska.

Państwo polskie oczywiście nie myśli o wojnie z Rosją, zajęte jest bowiem naprawą i odbudową swych wewnętrznych stosunków gospodarczych.

Omawiając wartość armii sowieckiej gen. Radzims twierdzi, że, jeżeli w Sowietach może być wogóle coś dobrego, to dobre jest wojsko, które władze partyjne nastroją na nutę wojny.

Co mają zrobić państwa bałtyckie, gdyby Rosja napadła na Polskę?

Polska oczywiście nie dopuści do tego, by Sowiety zajmowały państwa bałtyckie zyskały nowe terytorja otwierające im drogę na morze.

Gdyby tę ewentualną wojnę wygrała Polska, wówczas stanowisko państw bałtyckich byłoby ciężkie z tego powodu, iż Polsce nie udzieliły pomocy.

Gdyby natomiast z wojny wyszły zwycięsko Sowiety, będzie to kresem dla niepodległości państw bałtyckich.

Dlatego — dowodzi gen. Radzims — na wypadek ewentualnej wojny polsko-sowieckiej Łotwa nie może pozostać neutralną. Obowiązkiem i racją stanu jest połączenie się z wojskami polskimi przeciwko Sowietom.

Gen. Radzims podkreśla, że rozważania jego mają charakter czysto teoretyczny i nie odnoszą się do obecnego momentu, lecz do dalekiej przyszłości.

Petycja do Prezydenta Rzplitej złożona zostanie na Zamku w czwartek.

Warszawski korespondent „Republiki” (B) telefonuje:

W uzupełnieniu wczorajszej wiadomości naszej o wiosennej sesji sejmowej, dowiadujemy się, że wczoraj wieczorem obradowali przywódcy 6 stronnictw centrum i lewicy.

Po dłuższej naradzie ustalono ostatecznie tekst petycji do Prezydenta Rzeczypospolitej o zwołanie sesji sejmowej oraz dołączono do niej program sesji sejmowej.

Program ten przewiduje przedewszystkiem załatwienie kilku ustaw z dziedziny gospodarczej, a następnie ratyfikację kilku traktatów międzynarodowych. Petycja będzie doręczona na Zamku jeszcze w ciągu bieżącego tygodnia, a prawdopodobnie w najbliższy czwartek.

Jednocześnie tekst petycji i program sesji sejmowej oddany będzie prasie do opublikowania.

— Ministr spraw zagranicznych Węgier, Walko, opuścił w dniu wczorajszym Ateny.

— Generał Berenguer oświadczył przedstawicielom prasy, że pogłoski, rozpowszechniane o tak zw. kryzysie gabinetowym w Madrycie, są całkowicie fantastyczne. Rząd kroczyc będzie w dalszym ciągu po wytkniętej drodze do czasu powzięcia odpowiedniej decyzji przez parlament.

Dzisiaj, jutro i pojutrze Wielka Rewja Mód

o godz. 10-ej wieczorem
przed seansem filmowym

Zagłada od Wschodu

w związku z tygod. propa-
gandy wyrobów krajowych.Conferencier: **MICHAŁ ZNICZ.**

— Początek 4 po poł. — Orkiestra pod dyr. Leona Kantora. —

Trudności płatnicze Białegostoku.

Miastu grozi brak światła

Warszawa, 6 maja.
Miasto Białystok popadło ostatnio w trudności finansowe i zalega oplatę należności w miejscowej elektrowni, która stanowczo zażądała uregulowania długu i grozi przerwaniem prądu dla miasta w razie nieopłacenia do 8 maja zaległych rachunków.

Zamachowcy ukraińscy

stana przed sądem 26 b. m.

Lwów, 6 maja.
(Polska Agencja Telegraficzna)
Dzisiejsza prasa donosi, iż proces przeciwko 17 zamachowcom ukraińskim którzy dokonali w r. ub. zamachu bombowego na Targach Wschodnich rozpoczął się 26 b. m.

Rozprawa potrwa 18 dni. Również wedle doniesień prasy odbyć się ma w dniu 22 b. m. odraczana już kilkakrotnie z powodu niestawienia się głównego świadka, rozprawa przeciwko mordercom prof. Twerdohliba, zabitego swego czasu przez zamachowców.

Pos. Nuksa na Zamku.

Warszawa, 6 maja.
(Polska Agencja Telegraficzna)
Dzisiaj w godzinach południowych poseł lotewski Nuksa przyjęty był przez pana Prezydenta Rzeczypospolitej na posłuchaniu, w czasie którego wreczył listy, odwołujące go.

Rokowania w sprawie pożyczki, wynikającej z planu Younga.

Paryż, 6 maja.
(Polska Agencja Telegraficzna)
Rokowania w sprawie pierwszej tranzy pożyczki, wynikającej z planu Younga — jak podaje prasa — dotyczą kwestji technicznych.

Nie zostanie powzięta żadna decyzja, dopóki delegaci poszczególnych banków nie skomunikują się z odpowiednimi rządami.

Jak się zdaje, wysokość procentu ustalono na 5 i pół, wobec tego zaś, że cena emisyjna będzie nieco niższa od 100, czysty dochód wyniósłby około 6 proc.

Agencja Havasa zaznacza, że informacje o wysokości udziałów, jakie mają subsydjować poszczególne kraje, są przedwczesne, przypuszczalnie jednak udział Anglii przekroczy 5 milionów dolarów.

DZWIĘKOWY

Dzisiaj i dni następnymi!
Największy film dźwiękowy świata
Realizacji Michała Kertésza

Arka Noego

W rolach głównych
DOLORES COSTELLO, GEORGE O BRIEN
 Ponadto: Groteskowy zespół saksofonowy.

Seanse o godz. 6, 8, 10 oraz o g. 2
w soboty, niedziele i święta.
Na 1-sze seansowszystkich miejsc zł. 1.

Marsz. Piłsudski w Wilnie entuzjastycznie witany przez publiczność.

Wilno, 6 maja.
(Polska Agencja Telegraficzna)
W dniu 6 b. m. o godz. 17.40 warszawskim pociągiem osobowym przybył tu p. Marszałek Piłsudski. Ponieważ przyjazd p. Marszałka był niespodziewany, nie przygotowano żadnego specjalnego powitania.

Na dworcu powitał p. Marszałka Pił-

sudskiego wojewoda wileński p. Władysław Raczkiewicz, inspektor armji gen. Dob-Biernacki, komendant garnizonu gen. Krop-Paszkowski, poseł Piłsudski i inni. Pan Marszałek witany przez publiczność okrzykami: „Niech żyje I Marszałek Polski!“ „Nech żyje Komendant“, odjechał do pałacu p. wojewodv.

L. K. Poznański contra Deutsche Bank w mieszanym trybunale rozjem- czym w Paryżu.

PARYŻ, 6 maja.
(Polska Agencja Telegraficzna)
Otwarta została w Paryżu sesja mieszanego trybunału rozjemczego polsko-niemieckiego pod przewodnictwem p. La. Henala z Genewy oraz przy udziale arbitrow narodowych prof. Jana Namitkiewicza z Warszawy i prof. Brunsza z Berlina.

Zainteresowanie w kołach prawni-

czych budzi sprawa firmy Poznański w Łodzi przeciwko Deutsche Bank z tytułu handlowych obrotów przedwojennych. Państwo polskie zastępowe mecnas Lebiński, w imieniu firmy Poznański sen. i b. min. de Monzie, adwokat Leonard oraz mecnas Witenberg, Deutsche Bank reprezentowany jest przez adwokata Loncle z Paryża. Sesja potrwa kilka dni.

Min. Kühn w Czechosłowacji. Spotkanie 3 ministrów na otwarciu nowego punktu tranzytowego.

Wrochta, 6 maja.
Dzisiaj w południe nastąpiło w Jasinie (Czechosłowacja) uroczyste spotkanie trzech ministrów komunikacji: Kühna, (Polska), Halpy (Rumunia) i Mleacha (Czechosłowacja).

Ministrom towarzyszą wyżsi urzędnicy kolejowi oraz przedstawiciele armji wszystkich trzech państw. Spotkanie ministrów miało charakter bardzo serdeczny.

Otwartemu przez Polskę tranzytowi kolejowemu na trasie Rumunia—Polska—Czechosłowacja—Rumunia przypisują wielkie znaczenie dla dalszego zacieśnienia węzłów przyjaźni między reprezentowanymi przez ministrów państwami.

W uroczystości wziął udział również poseł polski w Bukareszcie Szembek i konsul Grabiński z Czerniowic.

Krach na giełdzie amerykańskiej spowodowany antagonizmem między Rotschildem a Morganem.

Nowy Jork, 6 maja.
Uspokajające opinie bankierów nowojorskich pozostały bez wpływu na wczorajsze zebranie giełdowe.

Mimo usiłowań wielkich banków, zmierzających do utrzymania kursów i wstrzymania dalszego spadku, giełda przedstawiała obraz „czarnych dni“ z października roku ubiegłego.

Spadek kursów wynosił od 1-go do 10 dolarów i niechybnie byłby większy, gdyby nie interwencja banków.

Przed giełdą gromadziły się tłumy

publiczności, która demonstrowała przeciwko milionerom, jako sprawcom nowej katastrofy.

Zdaniem opinji giełdowej sceny rozgrywające się na giełdzie nowojorskiej są następstwem zatargu między Morganem a Rotschildem na temat oprocentowania pożyczki reparacyjnej.

Podczas gdy Morgan dąży do jak najniższego oprocentowania pożyczki, francuski Rotschild domaga się możliwie najniższej stopy.

Wobec nienotowanej dotychczas frekwencji w Łodzi

Nieodwołalnie

Dzisiaj poraz ostatni.

Maurice Chevalier

k który budzi zachwyt
wzruszenie i entuzjazm
w super dźwiękowym

„Pieśniarz Paryża”

ceny miejsc niższe
Zł. 1.—, 2.—, 3.—

Początek o godz. 4,30 po poł.

Grać a grać!

TEN CAŁE ŻYCIE GRA I NIC NIEMA,
JA TYLKO RAZ GRAŁEM
W KOLEKTURZE

E. LICHTENSTEIN

i PREMJE ZŁ. 400.000 WYGRAŁEM.

A więc...

Za moim przykładem niechaj wszyscy już sple-
szą do tej kolektury po kupno szczęśliwego losu
do 1-ej klasy 21-ej Loterii Państwowej
CIĄGNIENIE JUŻ WKRÓTCE, BO 17 I 19 b. m.

Szansę kolosalną.

Główna wygrana zł. 750.000.

Ogólna suma wygr. złotych 32 miliony. Dwie
premie.

CO DRUGI LOS WYGRYWA!!!

Ryzyko minimalne, cena niezmienną.
1/4 zł. 10, — 1/2 zł. 20, — 3/4 zł. 30, — 1/2 40 zł.
Naszej kolekturze sprzyja stale nadzwyczajne
szczęście.

Główna wygr. w niedawno zakończonej 20-ej
Loterii Państwowej Zł. 350.000 padła u nas.
Również w 19-ej loterii Premja zł. 400.000 padła
u nas.

Przeło z kupnem u nas losu radzimy nie zwle-
kać, gdyż wobec zrozumiiałego popytu na nasze
losy pozostała już w kolekturze naszej niewiel-
ka ilość losów.

Czas nagli! Fortuna wzywa Was!
Nie powstrzymujcie kroczącego ku Wam
szczęścia!

Jedyna największa i prawdziwie najszczęśliw-
sza w całej Rzeczypospolitej Polskiej Kolektura
E. Lichtensztein, Łódź,

PIOTRKOWSKA 73 PIOTRKOWSKA 11
Konto P. K. O. 64209. Firma egz. od 1835 r.
Łaskawe listowne zamówienia załatwiamy od-
wrotna pocztą, wysyłając losy i czeki na P. K.
O. dla opłacenia przypadającej należności.

Uroczystości 3 maja w Rio de Janeiro.

Rio de Janeiro, 6 maja.
Polska Agencja Telegraficzna
W dniu 3 Maja, święta narodowego
Polski oraz święta odkrycia Brazyliji,
odbył się w Rio de Janeiro uroczysty
obchód konstytucji 3 Maja.

Rano odprawione zostało uroczyste
nabożeństwo w obecności wiceprezidenta
republik, przedstawicieli rządu i woj-
skowości, posła Rzeczypospolitej oraz
licznych rzesz kolonji polskiej.

Duchowny brazylijski wygłosił kaza-
nie o znaczeniu Konstytucji oraz o bo-
haterskiej walce Polski o niepodległość.

W południe odbyło się w poselstwie
przyjęcie dla kolonji polskiej oraz człon-
ków towarzystwa polsko-brazylijskiego,
a jednocześnie wręczenie orderu Polonia
Restituta oraz Krzyża Zasługi sześciu
zasłużonym.

Katastrofa automo- bilowa w Niemczech Środkowych.

Berlin, 6 maja.
(Polska Agencja Telegraficzna).

Między Braunhage a Oberhaut w
Niemczech Środkowych wydarzyła się
katastrofa automobilowa. Samochód cięż-
żarowy z 23 pasażerami stoczył się ze
stromej jezdni przewracając się.

Wśród rannych jest kilku emigran-
tów polskich.

— Lotnik Mermoz oczekuje w Saint Lou's
(Senegal) na przybycie poczty lotniczej, która
odchodzi z Tuluzi w niedzielę, poczem będzie
odbywał w dalszym ciągu swój lot.

Problem Gdyni, jako portu i miasta.

Artykuły prasowe, omawiające dotychczas sprawy wybrzeża polskiego, obracały się wyłącznie dokoła subiektywnych wrażeń autorów z podróży po różnych uzdrowiskach nadmorskich, a problem gdyński ujmowały zbyt pobieżnie, nie wnikając w jego istotę. Problem Gdyni, jako portu i miasta, które z niczego, na gruntach piaszczystych w zawrotnym tempie powstaje, w które twórczy duch polski tchnął ożywcze promienie energii i siły — problem, który prócz spraw portowych, miejskich i społecznych rozбивa się na cały szereg spraw i bolączek doniosłej wagi — pozostał na łamach prasy nieomówiony, a przynajmniej zbyt pobieżnie potraktowany.

Wszyscy zdajemy sobie sprawę, że Gdynia, jako port i miasto, złączone w nierozdzielalną całość, jest państwową koniecznością gospodarczą dla Polski.

W miarę intensyfikacji życia gospodarczego w Polsce, stała się palącą sprawą posiadania własnego portu, albowiem Gdańsk, obsługujący Polskę, jako wyodrębniony politycznie i walutowo, nie spełniał tych zadań, których silna ekonomicznie Polska wymaga i wymagać musi. I aczkolwiek Gdańsk ma drogi komunikacyjne (kolej i ujście Wisły) w administracji polskiej, nie zapewnia on Polsce tych korzyści gospodarczych, które może dać port własny. Dalej należy zdać sobie sprawę z faktu, że Gdańsk nie jest już zdolny obsłużyć naszego, stale wzrastającego eksportu i importu.

Polska, której import i eksport morski wyniesie niezadługo około 30 milionów ton rocznie, musi posiadać własny port, by podjąć wzrastającemu ciągle postępowi gospodarczemu. Gdynia będzie więc uzupełnieniem Gdańska zapewne jeszcze przez długie lata.

Roboty portowe, prowadzone od lat pięciu przez polsko francuskie konsorcjum, weszły ostatnio w stadium końcowe, obliczone jeszcze na 3-letnią pracę. Budowa nadbrzeży, pirsów i falochronów została już ukończona. Na ukończeniu znajduje się budowa basenów: południowego, północnego, Prezydenta i Marszałka Piłsudskiego. Ten ostatni basen imponuje swymi rozmiarami, o czym świadczyć może to, iż nadbrzeża jego użyte zostały pod budowę hangarów (składów portowych) oraz wielkiego magazynu cukrowego, wznoszonego przez Zachodnio-Polski Związek Cukrownictwa kosztem 4 milionów złotych. Magazyn ten umożliwi skierowanie całego eksportu cukru polskiego przez Gdynię. Na czoło urządzeń portowych wybija się: wielka chłodnia eksportowa o powierzchni chłodzonej 15 tys. metrów kw. (największa w Europie); hala rybna przy basenie południowym, zaopatrzona w chłodnie i boksy, gdzie mieścić się będzie centrala połowów ryb wschodniego Bałtyku i punkt rozdzielnio-eksportowy; luszczarnia ryżu z olbrzymimi składami do przyjmowania surowca, przybywającego drogą morską bezpośrednio z Indji. Zaznaczyć przytem należy, iż luszczarnia gdyńska skutecznie konkuruje z hamburską, odebrawszy jej rynek wschodnio-pruski. Gdyńskie urządzenia portowe, jak stwierdzają liczni fachowcy zagraniczni, wzorowane są częściowo na amerykańskich, częściowo na francusko-belgijskich. Ustawienie 90 dźwigów najnowszej konstrukcji i stopniowe powie-

kszanie ich liczby daje pewne pojęcie o rozmachu pracy przeładunkowej w porcie gdyńskim. Oglądając port z lotu ptaka można dopiero przekonać się, jak w różnych punktach przeprowadza się roboty budowlane, a zarazem przeładunek statków. Przytem należy pamiętać, że port gdyński znajduje się w zgoła specjalnych warunkach: w trakcie budowy jego rozmaitych urządzeń, jest on użytkowany i to bardzo intensywnie, tak, że ostatnio przeładunek dzienny wynosi około 10,000 ton. Cyfra ta zwiększy się wydatnie z chwilą ukończenia budowy wielkiej magistrali Górny Śląsk — Gdynia, co jest przewidziane już w roku przyszłym. Sprawa ta jest niezmiernie ważną, ze względu na wielkie zapotrzebowanie węgla polskiego w krajach skandynawskich i bałtyckich. Niemożność regularnego i terminowego transportu stwarza poważne niebezpieczeństwo nie dotrzymania terminów dostaw. Według ostatnich doniesień prasy skandynawskiej, szwedzcy i duńscy odbiorcy polskiego węgla grożą przejściem na węgiel angielski ze względu na skandaliczne opóźnienia polskich ładunków kole-

jowych, wynikłych z małej zdolności przepustowej polskich kolei państwowych. Dlatego też wielkie koncerty węglowe przystąpiły już do budowy wielkich magazynów — składnic węgla eksportowego, by port, który zdolny jest przeładować o wiele więcej, niż kolej dostarcza — miał stale zapelnione kontyngenty przeładunkowe.

Sfery gospodarcze w kraju winne również bacniejszą uwagę zwrócić na ładunki drobnicowe w sensie kierowania ich na Gdynię. Należy zerwać z dotychczasowym systemem kierowania tych ładunków na Hamburg, Bremę, Gdańsk lub Szczecin. Koła handlowe muszą uprzytomnić sobie, że przy nadawaniu towarów eksportowych firmom ekspedycyjnym, transport przez Gdynię nie będzie ich drożej kosztował, niż przez inne porty. Koszty przeładowania w Gdyni są o wiele mniejsze, niż w sąsiednim Gdańsku, nie mówiąc już o portach niemieckich. Dlatego też obowiązkiem naszych sfer gospodarczych, jest wzmoczenie ruchu portowego w Gdyni.

Wielkim posunięciem pod tym wzglę-

dem jest utworzenie strefy wolnocłowej w Gdyni, t. j. pasa eksterytorjalnego, który będąc ośrodkiem całego szeregu magazynów z towarami różnych państw, podniósłby znaczenie Gdyni, jako wielkiego portu handlowego. Początkowo pewne jednostki lansowały ideę portofranco na wzór Władystawostoku, jednakowoż po walnej naradzie w ministerstwie przemysłu i handlu zdecydowano utworzenie w r. b. pasa wolnocłowego, jako pokrywającego się z dezyderatami przedniej strony, a interesem państwa — myśli i polskich sfer gospodarczych z drugiej. Strefa, w obrębie której zostanie luszczarnia ryżu, składnice monopolowe i rzeźnia eksportowa wraz z lodowniami bekonowemi — stanowić będzie nielada przynętę dla państw obcych, nie posiadających własnych portów. Tem się też tłumaczy olbrzymie zainteresowanie strefą wolnocłową na Węgrzech i w Czechosłowacji.

Sądymy, że i wśród swoich Gdynia zdoła wzbudzić większe zainteresowanie niż dotychczas!

Zygmunt Leliwa.

Rozłam w Labour Party. Lewe skrzydło socjalistów angielskich ostro występuje przeciw rządowi.

Gdy obserwujemy wypadki, zdarzające się w wszechświatowym życiu społecznym i politycznym, dziwić się niekiedy wypada, jak szybko następuje zmiana przekonań u ludzi po osiągnięciu przez nich władzy. Najcharakterystyczniejszym przykładem w chwili obecnej jest Anglia. W grudniu 1923 r., kiedy po raz pierwszy po wyborach zebrał się parlament, izba gmin wstrząśnięta została chóralnym śpiewem międzynarodówki.

Zaznaczyć należy, że w izbie gmin było wówczas tylko 152 robotników, na ogólną liczbę 615 posłów. Większość, stworzona przez socjalistów, była zupełnie przypadkowa. Posłom robotniczym zdawało się jednak wówczas, że gdy mogą oni stworzyć własny rząd — całe imperium Brytyjskie musi podążyć obecnie za ideałami wielkiego teoretyka socjalizmu, zmarłego w Londynie w 1883 roku. I ta myśl spowodowała, że w izbie gmin rozległ się śpiew międzynarodówki.

W innych krajach europejskich ta rzecz jest niemal na porządku dziennym i dlatego trudno będzie każdemu zrozumieć, co przedstawia dla Anglii taki śpiew w parlamencie. Jest to niemal bluźnierstwo.

Posłowie opuścili wówczas gmach parlamentu pod wstrząsającym wrażeniem. A członkowie partii pracy objęli rządy w kraju. Labour Party składała się wówczas w trzech czwartych z byłych członków organizacji socjalistycznej, utworzonej 35 lat temu przez Kir Gardi. Macdonald był pierwszym prezesem tej organizacji socjalistycznej, a Snowden — wiceprezesem. Organizacja była bardzo lewicowa i nie skłonna do

żadnych kompromisów. Ugodowi członkowie partii znajdowali się w mniejszości i nie mieli żadnego niemal wpływu na kierunek polityki. A subordynacja partyjna była tak silna, że członkowie rządu wykonywali bez szemrania tajne okólniki partii, co wyjaśniło się w wiele miesięcy później.

Gdy gabinet socjalistyczny upadł, członkowie partii zrozumieli wyraźnie, że teoria nie zawsze daje się zastosować w praktyce w stu procentach, i że od dobrych chęci do wykonania, nawet gdy się jest u władzy, jest wielka jeszcze przestrzeń, przy skakaniu przez którą łatwo można zwichnąć krak.

Upłynęło przeszło sześć lat. Partia robotnicza znów jest u władzy, ale w szeregach jej nastąpiła radykalna zmiana. Macdonald, Snowden i inni członkowie rządu, nie są już członkami niezależnej partii socjalistycznej. Obecnie Labour Party dzieli się na dwie grupy, na umiarkowaną, znajdującą się w przeważającej większości i na lewicową, znajdującą się w mniejszości, a utrzymującą właśnie te tradycje, jakie posiadała partia sześć lat temu. I przywódcy radykałów, którzy sześć lat temu śpiewali wraz z wszystkimi „międzynarodówkę” i którzy, zajmując fotele ministerjalne, wykonywali tajne zlecenia partii, dziś, będąc znów u władzy, należą do grupy umiarkowanych i byłoby bardzo mocno niezadowoleni, gdyby się powtórzyła demonstracja śpiewna w parlamencie.

Oczywiście, pozostali oni nadal socjalistami, ale doświadczenie nauczyło ich, że nie mogą wprowadzać odrazu w Anglii zasad, wyznawanej przez nich teorii i budować tam państwo socjalistyczne. Uważają oni teraz, że socja-

lizm — to kwestja przyszłości, bardziej lub mniej odległej, ale w każdym razie przyszłości. I dlatego Macdonald, aczkolwiek wódz socjalistów, nigdy nie zmieni polityki swego gabinetu w sprawach zasadniczych dla państwa, uważając, że obowiązkiem każdego rządu obojętnie, do jakiego ugrupowania by należał, jest ugruntowanie polityki monarchistycznej Wielkiej Brytanji, nawet za szkodą — o ile tak wypadnie — dla interesów partyjnych.

W Birmingham odbywa się obecnie zjazd delegatów lewego skrzydła Labour Party, tak zwanych niezależnych. I rzecz charakterystyczna, rząd, składający się z ich ludzi zaufania, z ich przywódców partyjnych, nie budzi wśród nich entuzjazmu, przeciwnie bardzo poważną krytykę. Sądząc z orze mówień, jakie wygłosili Brows i Jenny Lee, niezależni nie chcą mieć nic wspólnego z rządem, o ile będą musieli pójść na jakies ustępstwa. Oficjalnie zapewniają mu swe poparcie, by nie dopuścić do rozłamu w partii, co byłoby nieuniknionem następstwem tego stanowiska. Ale równocześnie stwierdzają kategorycznie, że nie mogą solidaryzować się z ugodową polityką rządu i na zjeździe międzypartyjnym zgłoszą najostrejszy protest przeciwko stwierdzonemu już dziś faktowi — pertrakcjom Macdonalda z Lloyd Georgem.

Niezależni domagają się w dalszym ciągu realizacji przez rząd hasel socjalistycznych. Rząd — pomny doświadczenia z przed sześciu lat i stojący zresztą obecnie na zupełnie innej płaszczyźnie — wzrusza tylko ramionami, mając zresztą za sobą zdecydowaną większość. Być może, doprawdy prowadzi on pertrakcje o sojuszu z liberałami. Ale nie obawia się tego zupełnie i zapowiada, że na zjeździe międzypartyjnym zgłosi szereg zasadniczych wniosków.

Pomiędzy Macdonaldem i jego najbliższymi współpracownikami z przed sześciu laty a obecnie leży przepaść. Wówczas próbowano teorie wprowadzić w czyn. Obecnie poszli wszyscy z pięknymi hasłami tylko do wyborów. Gdy ujeli ster rządów, przekonali się, że muszą zmienić swe przekonania. Albowiem radykałom bardzo łatwo jest być w opozycji. Ale niemal zupełnie niemożliwe jest być nim, gdy się jest u władzy w kraju, który myśli i czuje zupełnie inaczej.

Rewizja konstytucji gdańskiej tematem obrad komisji sejmowej.

Gdańsk, 5 maja.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Dzisiaj w gmachu sejmowym odbyło się posiedzenie komisji konstytucyjnej, w którym rozpoczęto obrady nad projektem ustawy o zmianie konstytucji gdańskiej, opracowanym przez przewodniczących komitetu plebiscytowego, reprezentującego wszystkie stronnictwa mieszczańskie sejmiku gdańskiego.

W toku obrad przyjęto w pierwszym

czytaniu §§ ustawy o zmianie konstytucji. §§ te przewidują zmniejszenie liczby posłów sejmiku polskiego, wprowadzenie postanowień umożliwiających rozwiązanie nie sejmowi mocą własnej uchwały lub drogą plebiscytu lub też na żądanie senatu. Projekt przewiduje również zmniejszenie liczby członków senatu rządzącego z 24 na 12 i całkowitą parlamentaryzację senatu.

Pabjanice.

(Telef. od własn. korespondenta).

ROZPATRZENIE PROTESTU.

Gdy w czasie wyborów do rady miejskiej w Pabjanicach w roku 1928 komitet wyborczy unieważnił listę komunistyczną, przedstawiciel tej listy wniósł protest przeciw unieważnieniu, załączając szereg uzasadnionych wywodów.

Jak się dowiadujemy. Najwyższy Trybunał Administracyjny protest ten rozpatrywać będzie w pierwszych dniach czerwca. Gdyby argumenty protestu zostały przez Trybunał uznane za słuszne, nastąpiłoby rozwiązanie rady miejskiej i magistratu a wybory zostałyby wyznaczone na okres letni, w czasie gdy odbędą się wybory do rady miejskiej w Łodzi i innych miastach województwa łódzkiego.

„REDUTA“ W PABJANICACH.

W przyszłym tygodniu przyjeżdża do Pabjanic teatr obiadowy „Reduta”, który na scenie teatru miejskiego wystawi głośną sztukę p. t. „Kres Wędrowki”. W roli głównej wystąpi Józef Węgrzyn.

POŻAR.

Onegdaj wieczorem straż ogniowa została wezwana na ul. Leśną, gdzie paliły się zabudowania gospodarcze czysciela miejskiego Hoffmana. Spłonęły obora i stodoła. Przyczyną pożaru było prawdopodobnie podpalenie.

Tomaszów-Mazowiecki.

(Telefonem od własn. korespondenta).

Z WYDZIAŁU STATYSTYCZNEGO

Według obliczeń wydziału statystycznego, tutejsza hurtownia tytoniowa sprzedała w roku ubiegłym na terenie Tomaszowa i okolicy wyrobów tytoniowych za 1.691.890 złotych.

Konsumpcja państwowego monopolu spirytusowego w Tomaszowie w roku 1929 wyniosła 526.391 złotych. Cyfra ta obejmuje wódkę czystą i inne przetwory spirytusowe.

W porównaniu z rokiem 1928 suma sprzedaży wyrobów alkoholowych w roku sprawozdawczym zmniejszyła się o 6 proc., bo o 40.000 złotych.

O SĄD PRACY.

W swoim czasie donosiliśmy, że rada związków zawodowych czyniła starania o utworzenie w Tomaszowie sądu pracy. Jak się dowiadujemy, na ostatnim posiedzeniu rady postanowiono wysłać delegację do ministerstwa pracy i opieki społecznej w sprawie przyspieszenia wprowadzenia tego sądu.

DZIEJE SKRADZIONEGO WEKSLA.

Przed kilku tygodniami skradziono Gedalji Koszerowskiemu (Polna 1) weksel in blanco z jego wystawienia na zł. 300. W dniu wczorajszym Koszerowski otrzymał z banku wezwanie na zapłatę weksla na 230 zł. Ponieważ Koszerowski żadnych weksli w obiegu nie miał, udał się do banku, celem obezwolnienia weksla płatnego w najbliższych dniach. Okazało się, że weksel ten pochodzi z kradzieży i przesłany został do inkasa z Łodzi przez niejakiego Mendlewicza.

Policja wdrożyła dochodzenie.

KRADZIEŻ FUTRA.

Wczoraj w godzinach popołudniowych nieznanymi dotychczas sprawcami skradł z podwórza domu przy ul. Wiercińskiego 40 wieszane do wietrzenia futro, należące do p. Adolfa Debieńskiego, wartości 500 zł. Policja wdrożyła dochodzenie celem ujęcia sprawcy.

JUTRZEJSZY WYSTĘP NINKI WILINSKIEJ.

Jutro, to jest w czwartek, o godzinie 4-ej po południu odbędzie się w sali Filharmonii przedstawienie najwspanialszej sztuki dla dzieci p. t. „Podróż naokoło świata Ninki, Patachona-Pata”. Niebawem przyjdą, pełne wesołości i humoru ukubieńców dźwięki w sześciu obrazach z muzyką, śpiewami i tańcami z udziałem fenomenalnej i czarującej gwiazdy teatrów warszawskich, Ninki Wilinskiej. Będzie to święto radości dla dzieci — zobaczą przeżabawne sytuacje, wywołujące bezustanny śmiech.

Bilety w cenie od zł. 1 do zł. 5-ciu nabywać można w kasie Filharmonii.

SEKCJA WYCIECZKOWA

Związku pracy obywatelskiej kobiet urządza na wakacje letnie dwie wycieczki:

- 1) Jugosławia — Bułgaria na 6—8 tygodni.
  - 2) Belgia — Francja (wystawy) na 4—6 tyg.
- Szczegółowe informacje i zapisy w lokalu Związku, Piotrkowska Nr. 73, we wtorek od 20-ej do 21-ej i w piątek do 18-ej do 19-ej.

SPORT.

Polska — Węgry.

W nadchodzącą niedzielę mecz futbolowy w Budapeszcie.

W nadchodzącą niedzielę, dnia 11-go b. m., odbędzie się w Budapeszcie od dawna oczekiwany mecz o puchar środkowo-europejski dla amatorów między reprezentacją Polski a amatorskim zespołem Węgier.

Pierwsze spotkanie tych drużyn rozegrane w roku ubiegłym w Poznaniu zakończyło się wspaniałym sukcesem polaków w stosunku 5:1. Dzięki temu zwycięstwu oraz sukcesowi nad Austrią w Gracu o remisowym wyniku z reprezentacją Czechosłowacji, Polska uplasowała się w pierwszej rundzie rozgrywek na pierwszym miejscu.

Imprezy sportowe

na rzecz P.Z.P.N-u.

W nadchodzącą niedzielę odbędzie się w całym kraju dzień P.Z.P.N-u, w którym to dniu kluby piłkarskie zasilą kasę najwyższej magistratury piłkarskiej. W Łodzi obok kilku mniejszych imprez piłkarskich odbędzie się spotkanie Ł.K.S-u z Ł.T.S.G., zaś na przedmeczku grać będzie Hakoah z Turystami.

W nadchodzącą niedzielę

wyścig kolarski pod Zgierzem.

W nadchodzącą niedzielę odbędzie się właściwa inauguracja sezonu kolarskiego pod nazwą „Pierwszego Kroku Kolarskiego”. W dniu tym rozegrany zostanie wyścig na trasie Krzywice pod Zgierzem. Dystans wyścigu wynosić będzie 20 klm.

Echa porażki

benjaminka Ligi na Śląsku.

Pierwsza porażka Ł.T.S.G. w rozgrywkach ligowych wywołała w sferach sportowych dość duże wrażenie. Ruch odniósł zupełnie zasłużone zwycięstwo. Był bowiem o klasę lepszy od zespołu łódzkiego, który wykazał zastraszający spadek formy, grając przytem bez ambicji.

Przy większej umiejętności strzałowej napastników Ruchu wynik mógłby być znacznie wyższy, gdyż przewaga gospodarzy była aż nadto widoczna.

Jubileusz Polskiego

Związku Piłki Nożnej

Na kongres Międzynarodowej Federacji Piłkarskiej (FIFA) w dniach 6—8 czerwca w Budapeszcie zarząd PZPN-u wysłał inż. Kuchara i Mallova.

Jubileusz Polskiego Związku Piłki Nożnej obchodzony będzie w Krakowie w dniu 15 czerwca, przy czym nad programem uroczystości czuwa specjalny komitet z dr. Centnarowskim na czele. Z okazji jubileuszu rozegrany zostanie mecz piłkarski Polska — Austria i jako przedmecz zawody międzymiastowe Kraków — Łódź.

„BAJKA”

Franciszkańska 31, róg Brzezińskiej

Dojazd tramwajami 1, 6 i 14.

Od wtorku dn. 6 maja r. b.

Najpotężniejsze arcydzieło sztuki kinematograficznej p. t.

Kobieta na księżycu

Dramat miłości i nienawiści, zazdrości i wierności na księżycu. Akcja toczy się na ziemi i na księżycu oraz we wnętrzu międzyplanetarnego statku rakietowego podczas lotu na księżyc.

W rolach głównych: **Gerd Maurus i Willi Fritsch.**

Początek codziennie o g. 4.30 w soboty, niedziele i święta o 12-ej Ceny wszystkich miejsc na pierwsze seanse po 50 gr.

Dla urzęd. państwowych i komunalnych bilety ulgowe po 50 gr. za okazaniem legitymacji.

Doborowa orkiestra pod kierunkiem **A. Richtera.**

Kapitan związkowy P.Z.P.N-u mjr. Loth ustalił przed kilku dniami następujący skład naszej reprezentacji: Fontowicz, Bulanow, Pychowski, Kotlarczyk II, Kotlarczyk I, Mysiak, Rusinek, Kossok, Kałuża, Nawrot, Czulak, Rezerwowi: Chrościński i Otwinowski.

Najprawdopodobniej skład ten ulegnie kilku nieznacznym zmianom.

Ubieżlej niedzieli grał bowiem w barwach Cracovii ponownie Sperlberg, który wykazał dobrą formę. Zajmie więc on prawdopodobnie pozycję lewoskrzydłowego w reprezentacji, zaś na prawym skrzydle grać będzie Rusinek.

Wycieczka dziennikarzy

sportowych do Budapesztu.

W związku z międzypaństwowym meczem Polska — Węgry w Budapeszcie, dowiadujemy się, że P.Z.P.N. organizuje wycieczkę dziennikarzy sportowych, którzy za pośrednictwem najwyższej magistratury piłkarskiej otrzymają znaczne ulgi na kolejach i na miescu.

Przyjazd drużyny

BATA odwołany.

Jak się dowiadujemy, przyjazd do Polski i Łodzi czeskiej drużyny piłkarskiej BATA, odłożony został na czas późniejszy, najprawdopodobniej na 1-a połowę czerwca.

Mecz Polonja — Ł.K.S.

odbędzie się w Łodzi.

Na dzień 1 czerwca przypada spotkanie ligowe Ł.K.S. — Polonja w Warszawie. Ponieważ jednak w tym czasie odbędzie się uroczystość jubileuszowa Polonji, prezo zarząd tego klubu zwrócił się z prośbą do Ł.K.S-u, by przesunąć termin meczu na dzień 29 maja. Ł.K.S. wyraził zgodę i mecz ten odbędzie się w Łodzi.

16 par bokerskich

w niedzielę na ringu.

W nadchodzącą niedzielę urządza Łódzki Okręgowy Związek Bokserki w sali Klubu Sp. Zjednoczone międzyklubowe zawody bokerskie, w których wezmą udział bokserzy wszystkich klubów zrzeszonych w Ł.Z.O.B. Ogółem przez ring przewinie się 16 par bokerskich w różnych wagach. Zestawienie par nastąpi w dniu jutrzejszym

Zawody strzeleckie

o mistrzostwo okręgu łódzkiego.

Strzelectwo rozwija się w okręgu łódzkim coraz intensywniej i mało jest obecnie towarzystw, które nie posiadają sekcji strzeleckiej. Łódzki Okręgowy Związek Strzelecki, pragnąc wyeliminować najlepszych strzelców okręgu łódzkiego, urządza w dniach 25 i 26 b. m. zawody o mistrzostwo, w których wezmą udział strzelcy zgrupowani w następujących stowarzyszeniach: Ł.K.S., W.K.S., Strzelec, Ł.S.S.S., Policjany Klub Sportowy, H.K.S., Sokół, Kruscheender. Zawody odbędą się na strzelnicach Ł.K.S-u, W.K.S-u i Sokola.

DZIECKO A PRZESTĘPSTWO.

Sądowictwo dla nieletnich stanowi najcięższe zagadnienie prawa karnego doby obecnej. Na nie zwrócone są oczy nie tylko prawników, teoretyków i praktyków z całego społeczeństwa. To też spieszy ono do współpracy w wynalezieniu najodpowiedniejszych metod w postępowaniu z nieletnimi, których czyny kolidują z obowiązującym kodeksem karnym.

Jednym z podstawowych środków w walce z przestępczością nieletnich są warsztaty rzemieślniczo-wychowawcze. Towarzystwo Warsztatów Rzemieślniczych dla niezamożnej młodzieży „Pewuka” ma na celu zakładanie warsztatów rzemieślniczych oraz instytucji poświęconych opiece, wychowaniu i kształceniu zawodowemu młodzieży niezamożnej.

W nadchodzący piątek, dnia 9 maja, o godzinie 8-ej wieczór w sali Filharmonii wyżej wymienione towarzystwo urządza odczyt p. t. „Dziecko a przestępstwo”, który wygłosi łódzianin p. Waldemar Magalif, mag. praw, kurator sądu dla nieletnich.

RADJOPROGRAM

ŚRODA, 7-go maja 1930 r.

Godz. 11.30—11.45 Przegląd prasy krajowej, P.A.T.; 11.58 Sygnał czasu, hejnał marjański; 12.10 Muzyka z płyt gramofonowych; 13.10 Komunikat meteorologiczny; 14.40 Komunikat gospodarczy; 15.00 Komunikat harcerski; 15.15 Odczyt z cyklu wykładów dla maturzystów p. t. „Sprawa włościańska w Polsce porobiorowej”, wygłosi prof. Mościcki oraz p. t. „Polska Współczesna — wygłosi prof. Janowski; 16.15 Program dla dzieci; 16.45 Muzyka z płyt gramofonowych; 17.15 „O wiosennych przygodach wiejskich” — opowie p. J. Ejsmond; 17.45 Koncert popularny; 18.45 Rozmaitości; 19.10 Skrzynka pocztowa rolnicza; 19.25 Prasowy Dziennik Radiowy; 19.40 Radiokronika; 19.58 Sygnał czasu; 20.00 Feljton reklamowy; 20.10 Feljton. Radca Pencki „Bukareszt dzisiaj”; 20.25 Transmisja z Katowic; 21.10 Kwadrans literacki, Juliusz Kaden-Bandrowski „Między literaturą a życiem”; 21.25 Recital skrzypcowy Laszlo Szentgyörgyi'ego; 22.10 Feljton adw. Helena Wiewiórska „2 odczyty świata prawnego”. Po feljtonie komunikaty. 22.45 Ostatnie wiadomości. P.A.T.; 23.00—24.00 Muzyka taneczna.

Hebrajskie studio dramatyczne.

Prozaiczne miasto wyteżonej pracy — Łódź — zdobywa się jednak, bynajmniej, nie wyjątkowo tylko, na odruchy, świadczące wymownie o tem, że jest wśród jego mieszkańców sporo jednostek, którym życie duchowe jest istotną potrzebą.

Wymownym dowodem może tu posłużyć praca artystyczna, jaka — wysiłkiem grupy młodzieży stworzona — wre przy stowarzyszeniu kobiet „W. I. Z. O.”. Jest to t. zw. „Hebrajskie Studio Dramatyczne”, zorganizowane przy tem stowarzyszeniu i oddające się z przykładowym zapałem i entuzjazmem pracy w dziedzinie sztuki teatralnej.

Młodzież, zorganizowana w Studio, zebrała się przed trzema laty i zabrała do pracy, nie mając za sobą ani przed sobą nic, prócz zapału i miłości ku plastyce żywego słowa i sztuce scenicznej.

Trzy lata natężonej pracy, częściowo pod kierownictwem takich utalentowanych sił reżyserskich jak p. d. Bernstein — Kahanowa oraz Abdulen — częściowo jednak zupełnie bez kierownictwa, wydały obecnie już rezultaty, które — rzeczywiście — zasługują na uwagę i uznanie.

Już przed rokiem Studio wlegitymowało się publicznie ze swej pracy, urządzając popis, który — wskutek wielkiego powodzenia — został aż czterokrotnie powtórzony.

Ostatnio grupa opracowała swój obecny program pod kierownictwem znanego w Łodzi reżysera p. Edmunda Wiercińskiego. Na program ten składają się fragmenty z „Mesjasza” Steimana, „Kibuc Galujot” I. Kacnelsona oraz „Pociąg” Szlaskiego.

Popis odbędzie się w czwartek 8-go b. m. w sali teatru Kameralnego i ściąganie niezawodnie liczne rzesze sympatyków i zwolenników tej twórczej, owocnej pracy.

Piotrków-Trybunalski.

(Tel. od wł. korespondenta).

Z RADY MIEJSKIEJ.

Na onegdajszym posiedzeniu rady miejskiej uchwalono z powodu skreślenia przez województwo pozycji podatku szpitalnego w sumie 36.000 złotych, zaprowadzić t. zw. „podatek inwestycyjny”, który zamieni skreślony podatek szpitalny.

EMIGRACJA DO FRANCJI.

W dniu 10 b. m. odbędzie się w lokalu ekspozytury P. U. P. P-u w Radomsku rekrutacja robotników do Francji. Wobec szczerłej ilości kontraktów, rekrutacja obejmie tylko nieznaczną ilość bezrobotnych.

POŻAR.

W Gorzkowicach pod Piotrkowem wybuchł wczoraj pożar w zabudowaniach Teofila Nowaka. Spalił się dom mieszkalny, obora, stodoła, narzędzia rolnicze oraz inwentarz żywy. Straty wynoszą około 10.000 złotych. Przyczyna pożaru nie została dotychczas ustalona.

KRONIKA

MAJ
7
SRODA

Dzisiaj	Domiceli	
Jutro	Stanisława	
Wschód słońca	3.58	
Zachód słońca	19.07	
Wschód księżyca	12.52	
Zachód księżyca	2.48	
Długość dnia	17.31	
Przybyło dnia	8.02	

Pobór rocznika 1909.

Kto ma się stawić jutro.

Jutro, w czwartek, w kolejnym dniu poboru rekruta, stawić się mają:

Na komisję poborową nr. 1, przy ul. Zakątnej 82 — poborowi rocznika 1909, zamieszkali na terenie III komisariatu policji państwowej, których nazwiska rozpoczynają się na litery H, I, J.

Na komisję poborową nr. 2, przy ul. Ogrodowej nr. 34 — poborowi rocznika 1909, zamieszkali na terenie I komisariatu policji, których nazwiska rozpoczynają się na litery M, S.

Na komisję poborową nr. 3, przy Al. Kościuszki nr. 21 — poborowi rocznika 1907, kategorii B, uznani za czasowo nie zdolnych do służby wojskowej w ubiegłym roku, zamieszkali na terenie XIV komisariatu policji, których nazwiska rozpoczynają się na litery od A do Z włącznie. (r).

6 domów na Polesiu

będzie wykończonych w ciągu lata

Jak się dowiadujemy, wobec uzyskania przez miasto kredytów na wykończenie pozostałych domów na Polesiu Konstantynowskim, w bieżącym tygodniu rozpisanie konkursu na wykończenie sześciu domów. W domach tych będzie przeprowadzona instalacja gazowa. Domy mają być wykończone w ciągu bieżącego lata i jesieni, a częściowo i zimy, tak by w przyszłym roku/ta tem mogły być oddane do użytku. (l).

Cokolwiek zdrożało.

Wzrost kosztów utrzymania o 0,87 proc.

W dniu wczorajszym pod przewodnictwem naczelnika dr. Skalskiego odbyło się posiedzenie komisji dla ustalania kosztów utrzymania.

Po zapoznaniu się z przedłożonym materiałem komisja ustaliła, że w miesiącu kwietniu r. b. w porównaniu z marcem r. b. koszt utrzymania wzrosły o 0,87 procent.

Na wzrost ten w pierwszym rzędzie wpłynęła zwyżka cen mięsa, nabiału, jaj, których zwyżkę zanotowano szczególnie w okresie przedświątecznym. (a)

oszczędzasz dużo pieniędzy

DO KOLNIERZA Jotka KOSZULA Jotka

nosząc kolierz „JOTKA”

Jotka
WARSZAWA

USUWAJĄ UPORCZYWY BÓL GŁOWY

SZYBKO WYWIERAJĄ SWOJE DZIAŁANIE

PROSZKI

OD BÓLU GŁOWY

DLA DOBRYCH

w TABLETKACH

PREPARAT **A. BUKOWSKIEGO**

OPAKOWANIE W MAŁYCH DOGODNYCH PUDEŁKACH PO DWADZIEŚCIA TABLET

CENA ZŁ. 4.30 - ŻĄDAĆ w APTEKACH

Wybory w powiecie łódzkim.

Gorączka wyborcza opanowała miasteczka okręgu łódzkiego. 13 organizacyj politycznych występuje z własnymi listami.

Przed paru dniami donosiliśmy, że na wniosek wydziału powiatowego sejmiku łódzkiego starosta powiatu łódzkiego zwrócił się do władz wojewódzkich w sprawie wyznaczenia wyborów do samorządów miejskich i gminnych w powiecie łódzkim.

Na skutek specjalnego zlecenia władz wojewódzkich starostwo łódzkie ustaliło kalendarz wyborczy do poszczególnych ciał samorządowych w powiecie łódzkim, który przesłany został do zatwierdzenia władzom wojewódzkim.

Urząd wojewódzki, po zapoznaniu się z terminami wyborów, zatwierdził kalendarz wyborczy.

Wobec tego władze powiatowe przystąpiły już do rozpisania wyborów sa-

morządowych, które się odbędą w Turynie dnia 15 czerwca 1930 r.

Rozpisanie wyborów w Rudzie Pabjanickiej nastąpi dnia 17 maja, zaś wybory główne dnia 22 czerwca 1930 r.

W Zgierzu rozpisanie wyborów nastąpi dnia 24 maja, głosowanie zaś odbędzie się dnia 29 czerwca.

Do samorządu w Aleksandrowie rozpisanie wyborów nastąpi w dniu 25 lipca, głosowanie zaś 10 sierpnia 1930 r.

Pozatem dnia 7 czerwca rozpisane zostaną wybory do samorządu gminnego w Chojnach, głosowanie zaś odbędzie się dnia 22 czerwca 1930 r.

W gminie Brużycy Wielka wybory odbędą się dnia 13 lipca 1930 r.

W związku z mającymi się odbyć wyborami władze powiatowe zwróciły

się do p. prezesa sądu okręgowego w Łodzi o mianowanie przewodniczących komisji wyborczych.

W związku z rozpisaniem wyborów do samorządu miasta Konstantynowa i ustaleniem terminu głosowania, które odbędzie się dnia 29 maja r. b., poszczególne organizacje polityczne, działające na terenie m. Konstantynowa, przystąpiły już do układania list kandydatów.

Walka wyborcza już się rozpoczęła. Do walki stanęło narazie 13 organizacji politycznych.

O listę Nr. 1 ubiega się B.B.W.R. O listę Nr. 2 stara się miejscowa P.P.S. d. fr. rew. W związku z tem P.P.S. C.K.W. otrzyma zupełnie inny numer. Poza tem do akcji wyborczej stają N.P.R., lewica i Ch. D.

Niemieckie organizacje wystawiają trzy listy, a mianowicie niemiecka organizacja gospodarcza (prorządowa), niemiecka socjal. partja pracy, niemiecki związek ludowy (grupa posła Utty).

Zydzi rozbili się również na 3 ugrupowania polityczne. Wystawiają listy Poalej Sjon, Ortodoksi i Bund.

Pozatem zapowiedzieli złożenie własnej listy wyborczej drobni chałupnicy, których liczba w Konstantynowie jest wyjątkowo pokaźna.

Organizacje wyżej wymienione, w ciągu bieżącego tygodnia urządzają wiece, na których najprawdopodobniej nastąpi konsolidacja 3-ch stronnictw, a więc B.B.W.R. i niemieckiej org. gospodarczej, P.P.S. C.K.W. i N.S.P.P. oraz Bund. (a)

Straszna śmierć służącej.

Spadła z okna trzeciego piętra na bruk.

Wczoraj w południe w domu przy ul. Południowej 3 wydarzył się tragiczny wypadek.

26-letnia służąca, Franciszka Andrzejczakówna, myjąc okna w jednym z mieszkań trzeciego piętra tej kamienicy nie posiadała pasa ochronnego i gdy znajdowała się na parapecie, w pewnej chwili straciła równowagę. Znajdując się w obliczu strasznego niebezpieczeństwa zdążyła jeszcze chwycić się kurczowo futryny okiennej, lecz futryna nie wy-

trzymała ciężaru jej ciała i oderwała się.

Nieszczęsna dziewczyna, w oczach lokatorów domu, obserwujących ją z podwórza, spadła na bruk z przeraźliwym krzykiem.

Doznała ona wstrząsu mózgu i nim przybyło zawiązane pogotowie, wyzionęła ducha.

Zwłok zabezpieczono na miejscu do zejścia władz. — d —

Dlaczego i na jakiej zasadzie

dyrekcja kolejek pobiera za przejazd z Julianowa do Łodzi, zamiast 15-tu, 70 groszy?

Krzywdą dzieje się najszerzej publiczności.

Przed kilku dniami łódzkie kolejki dojazdowe wprowadziły nową rozkład jazdy i równocześnie zmieniły taryfy na niektórych trasach, bardziej ją różniczkując i ustalając w niektórych wypadkach wyższe stawki za przejazd na dłuższych dystansach.

Nowa taryfa została ułożona w porozumieniu z ministerstwem komunikacji. Trudno jednak wymagać, by ministerstwo tak dokładnie orientowało się w nasych warunkach lokalnych, jak sam zarząd kolejek dojazdowych. Dla ministerstwa nazwa „Julianów”, oznacza tylko przystanek tramwajowy, o bardzo małym przytem znaczeniu. Dla nas zaś oznacza to przystanek bardzo ważny, ze względu na park Heinzlów, będący miejscem licznych wycieczek nie tylko w niedziele i święta, lecz i w dzień powszedni. Nie wiem, czy zarząd kolejek dojazdowych informował ministerstwo komunikacji, jakie znaczenie dla mieszkańców naszego miasta posiada ten przystanek — wątpliwe jest jednak czy to uczynił, w przeciwnym bowiem wypadku nie mielibyśmy w taryfie opłat tak bezsensownego i nielogicznego błędu. Jaki ustanowiony został z dniem 1 maja.

Mianowicie, dawniej bilet tramwajowy II klasy do Julianowa kosztował 15 groszy, a bilet klasy III — 10 groszy. Ceny w zupełności względem siebie proporcjonalne, obowiązywały przez szereg lat.

W niedziele, wobec tego, że przedział klasy III w tramwajach, zjadających ze Zgierza do Łodzi były szczególnie pełnione pasażerami, a przedział klasy II zupełnie pusty, kilku pasażerów, powracających z Julianowa, zajęło miejsce w klasie II-ej, wołając zapłacić o 5 groszy drożej, aniżeli tłoczył się w ciasnym, dusznym wagonie. Jakież było jednak ich zdumienie, gdy konduktor nakazał za płać za bilety po...

70 groszy.

Na zapytanie w jaki sposób klasa II może

kosztować 70 gr., gdy III kosztuje tylko 10 — konduktor odparł, że z dniem 1 maja skasowane zostały bilety klasy II-ej z I do Julianowa, wobec czego wszyscy pasażerowie, wsiadający na tej stacji, lub jadący do tej stacji z Łodzi, muszą opłacać należytość za bilet z Łodzi do Helenówka.

Nie wierzyliśmy słowom konduktora, sprawdziliśmy tedy dokładnie nowy cennik, obowiązujący na kolejkach dojazdowych od dnia 1 maja. I rzeczywiście, okazało się, że bilety klasy II-ej z Łodzi do Julianowa i z powrotem są skasowane. Konduktorzy nie są uprawnieni do sprzedawania ich na żądanie pasażerów.

Ta okoliczność musi się wydać conajmniej niezrozumiała. Istnieje przystanek tramwajów podmiejskich, w porze letniej specjalnie cieszący się wielką frekwencją. Park Julianowski stanowi najpiękniejszy teren wycieczek podmiejskich dla łódzian, spragnionych świeżego powietrza. Ma to dla nas tem większe znaczenie, iż Łódź sama przez się jest bardzo słabo zadrzewiona, a mało kto pozwolił sobie może na większy wydatek, z jakim związane jest urządzenie wycieczki podmiejskiej, na jedno świąteczne popołudnie. W soboty, niedziele i święta do Julianowa odbywa się istna pielgrzymka ludności miejskiej.

I w tych warunkach zezwala się na to, by klasa III była przepelniona po brzegi, by pasażerowie dusili się tam poprostu i deptali sobie wzajemnie po nogach, a klasa II jest zupełnie pusta —

niema biletów z Łodzi do Julianowa.

Jeżeli zaś ktoś w żaden sposób nie może sobie dać rady w III klasie, jeśli chce wyjść cało, nie z połamanymi żebrami, ma tylko jedno wyjście — niechaj zapłaci za bilet

miast 15 groszy, aż groszy 70.

W dobie kryzysu, gdy zarobki skurczyły się w zastraszający sposób, gdy niema człowieka, któryby nie liczył się dosłownie z każdym groszem, któryby

nie starał się na wszystkiemu czynić jak-największe oszczędności i wiazać w ten sposób koniec z końcem, gdy przy każdej nadarzającej się okazji słyszmy słowa, zachęcające do oszczędzania, dyrekcja kolejek dojazdowych pobiera najskromniej o 55 groszy więcej, aniżeli jej się należy.

Gdyby nastąpiła jakakolwiek podwyżka taryfy, odpowiednio umotywowana, mogłoby się to spotkać z protestem społeczeństwa, ale ostatecznie pogodzony by się z tem w końcu. Podwyżka ta byłaby zresztą proporcjonalna do wszystkich cen, mogłaby się obracać najwyżej w granicach 2—3 groszy. Ale różnica w cenie biletu o 55 groszy.

przymusowa podwyżka o 400 proc., tylko dlatego, że konduktorom nakazano nie sprzedawać biletów II klasy do Julianowa, jest zupełnie niedopuszczalna.

Sprawą powyższą powinno zająć się bezwzględnie ministerstwo komunikacji, które najprawdopodobniej nie jest dokładnie poinformowane, jakie znaczenie ma dla nas przystanek w Julianowie i że nie jest to przystanek drugorzędny, lecz cieszący się w okresie letnim szczególnie dużą frekwencją. Właściwe czynniki powinny się tem zainteresować i spowodować jaknarychlejszą zmianę w taryfie cennikowej przez wprowadzenie napowrót biletów II klasy na odcinku Łódź—Julianów. —s—

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Z ZA KULIS „SYRENY RECORD”
Przyklasnąć trzeba energicznej działalności tułejskiej firmy „Syrena Record”, która śledząc stale za wszelkimi wydarzeniami muzycznymi, utrwała na swych wspaniałych płytach „Syrena-Electro” najnowsze przeboje rewjowej oraz melodie z filmów dźwiękowych.

Płyty „Syrena-Electro” stały się dziś tak popularne, że nie masz człowieka w całej Polsce, któremu byliby obce nazwy: „Dziwczyna z Woli”, „Kawa ze śmietanką”, „Już nigdy... Tango w wykonaniu orkiestry H. Golda”, „Pierwsza miłość” tango w wykonaniu Tadeusza Falińskiego, „Mała Seniorita” tango oraz płyty z filmu dźwiękowego „Moralność Pani Dulskiej”.

Głód i teatr.

Na łamach naszego pisma pojawił się projekt cesarskiego cięcia w stosunku do zaropiałego i bolącego problemu teatralnego w Łodzi: zlikwidować zupełnie sub sydja miejskie na prowadzenie teatru i zaoszczędzić w ten sposób w budżecie przeszło pół miliona złotych.

Będzie można podówczas albo obniżyć podatki miejskie, wprowadzić niezna- cznie, ale bądź co bądź płatnicy odczuli- by ulgę; albo też obrócić zaoszczędzone pieniądze na inne cele, przede wszystkim opieki społecznej, aby dzieci bezro- botnych nie umierały z głodu. Oczywiście, ucięcia na tem ogólna kultura miasta, ale przecież zaspokojenie głodu, wyraźnego głodu fizycznego jest waż- niejsze, aniżeli przyglądanie się krymi- nalnym dramatom „społecznym” choćby w reżyserji p. Szyllera, choćby pierwszo- rzędnie zareklamowanym przez usłu- żnych...

Jesteśmy jednak zdania, że uszczer- bek kulturalny nie byłby tak znaczny, jak wydaje się pozornie. Łódź nie pozos- tałaby bez teatru. Wypadałoby może zrobić próbę, czy czasem w Łodzi nie może się udać teatr bez subsydjum miej- skiego. Może teatr mniej pretensjonalny, mniejszy, dostosowany do prawdziwych potrzeb, ale w każdym razie teatr...

Ani związek aktorów, ani inicjatywa prywatna nie dopuściłaby do zupełnej likwidacji sceny łódzkiej. Prawdopodob- nie zostałyby stworzone kooperatywa aktorska, może jakaś kombinacja koope- ratywy z dyrektorem z prawdziwego zdarzenia, któryby część ryzyka wziął istotnie na siebie, gwarantując minimum pensji personelowi, zaś reszta musiałaby przypaść pracownikom sceny do podzia- lu.

To są wyjścia, wymagające wiele od wagi i energii działania, ale przecież trzeba kiedyś wyjść z tego błędnego ko- ła, w którym teatr łódzki błądzi już od wielu lat. Widzimy przecież w Warsza- wie, że teatry subsydjowane leżą stale na obu łopatkach, a teatry prywatne sztyfmanowskie doskonale prosperują i dają właścicielowi pokaźne zyski. Pró- ba w Łodzi jest niezbędna. Okres obec- ny doskonale się do prób nadaje. Nie wierzymy bowiem, aby przy dzisiejszej konjunkturze, i gospodarce i magistra- ckiej, można było w nadchodzącym se- zonie utrzymać teatr przez cały rok.

r. k.

TEATR KAMERALNY.

Dzisiaj po raz 24-ty i bezwzględnie ostatni arcywesoła komedia salonowa Geyera „Kobiet- ka z eleganckiego świata”. — Ceny najniższe. Bilety w kasie Teatru Kameralnego, ul. Traugutta Nr. 1.

Jutro, w czwartek, sztuka hebrajska.

TEATR POPULARNY.

Dzisiaj, w środę, w czwartek i w piątek pełna werwy, humoru i aktualności komedia z życia wojskowego Wacława Węza „Dwaj kamraci”.

BAJKA DLA DZIECI „KSIEŻNICZKA NA GROCHU”

dana będzie po raz ostatni dzisiaj w środę, o go- dzinie 4-ej min. 30. — Bilety od godz. 11-ej ra- no w kasie Teatru Kameralnego przy ulicy Traugutta Nr. 1.

DZISIEJSZY WYSTĘP SIOSTR HALAMA.

Dzisiaj, w środę, o godzinie 8.45 wiecz. od- będzie się w sali Filharmonji jedyny występ bez- sprzecznie najbardziej utalentowanych i popu- larnych tancerek w Polsce, jakie są rozkoszne siostry Halama. Według jednostronnej opinji krytyki warszawskiej, siostry Halama etanowią zjawisko zupełnie odrębne, nie mające na sce- nach polskich precedensu ani też porównania. Niestetychane szeroka skala ich talentu, olbrzymi zakres ich repertuaru, nieporównany tempera- ment i precyzja w wykonaniu ich tańców — wszystko to stanowi rekordem bogactwa wrzeń artystycznych. Udział biorą Nuta Bołska oraz Wacław Zdanowicz.

Po długich i ciężkich cierpieniach przeniosła się do wieczności w wieku lat 77

B. P.

Anna z Jarocińskich

GOLDFEDEROWA

Wyprowadzenie drogich nam zwłok z domu przedpogrzebowego nastąpi w środę dnia 7-go b. m. o godzinie 1 p.p., o czem zawiadamiają pozostali w głębokim smutku

Dzieci i Rodzina.

Z powodu zgonu

B. P.

Anny z Jarocińskich Goldfederowej.

fundatorki istniejącej przy Łódzkim Żydowskim Towarzystwie Dobroczynności instytucji „Domu Tanich Mieszkań im. Maksymiljana i Anny małżonków Goldfeder” wyraża pozostałej Rodzinie szczerzy żal i współczucie

Zarząd Łódzkiego Żydowskiego Towarzystwa Dobroczynności.

Szkodliwe pasożytnictwo radjowe

50 proc. radjostuchaczy w Polsce korzysta nieprawnie z audycji. Radjopajęczarstwo jest takim samym przestępstwem, jak kradzież.

Fale radjowe — to jakby manna przedziwna, zaspakajająca głód duchowy całej ludzkości. Lecz nikomu, kto z dobrodziejstw radja korzysta, zapomnieć o tem nie wolno, że podczas gdy manna biblijna była darem niebios — manna fal radjowych jest wytworem wielkiego wy- siłku twórczego i technicznego radjosta- cy, tych olbrzymich śpiczów, tę man- nę produkujących. Każdy dźwięk i każ- de słowo, nadane przez radjostację, za- nim zadrga w eterze, i dojdzie do stu- chawek i głośników radjostuchacza, przechodzi przez cały szereg faz, co po- łączone jest, rzecz jasna, z ogromnymi wkładami pieniężnymi, inwestycyjnymi i bieżącymi.

Radjofonje światową, a już szczegól- nie radjofonie polską, gnębi od pierw- szych chwil jej istnienia tak zwane „radjopajęczarstwo” — ten pasożyt, który wyrządza nieobliczalne szkody nie tylko samym radjostacjom, lecz przede wszystkim każdemu uczciwemu abo- nentowi, a nawet i sobie samemu. Nie- stetyl są jeszcze ludzie, którzy bezpra- wie korzystanie z radja uważają za rzecz normalną. Jest to pogląd nietylko nie- zgodny z etyką, lecz również z interesami całej radjofonii.

Radjopajęczarstwo jest takim sa- mem przestępstwem, jak każda inna kra-

dzież, co odpowiednie przepisy prawne wyraźnie akcentują. Jest ono objawem tem smutniejszym, że szerzy moralne spustoszenie najczęściej wśród młodzie- ży, którą, niekarconą przez starszych, niejednokrotnie korzysta z radja bez- prawnie, często łamiąc w ten sposób po- raz pierwszy w życiu prawo, które w pojęciu młodocianych przestępców jest niedogodne i uciążliwe.

Z radjopajęczarstwem, jako ze zjaw- skiem szkodliwym nietylko z punktu wi- dzenia interesów radjofonii, ale i intere- sów państwowych, społecznych, oraz moralnych, „Polskie Radio” prowadzi od dawna już ostrą walkę. Walka ta jednak tylko wtedy wyda poważne rezultaty, je- żeli usiłowania kontrolnych władz radjo- wych i administracyjnych spotkają się z jaknajwiększym zrozumieniem i popar- cciem całego społeczeństwa.

Według obliczeń władz radjowych, ilość radjopajęczarzy w Polsce jest przy- gniebiająco wysoka i wynosi 50 proc. li- czby zarejestrowanych radjostuchaczy, to jest sto kilkanaście tysięcy. Ta duża armja pasożytów i szkodników radjo- wych okrada nietylko skarb państwa, który uczestniczy w dochodach „Pol- skiego Radja” lecz wyrządza również poważną szkodę radjostuchaczom zareje- strowanym, gdyż mniejsze wpływy „Pol-

skiego Radja” z abonamentów pozwala- ją w mniejszym zakresie ulepszać pro- gramy i wprowadzać w czyn nowe, a tak pożądane, zamierzenia inwesty- cyjne.

Każdy zdrowo myślący obywatel, a zwłaszcza radjostuchacz, powinien bez- względnie tępić radjopajęczarstwo i współpracować w tym kierunku z wła- dzami kontrolnymi.

Przepisy radjofoniczne przewidują o- stre i wysokie kary dla tych, którzy bez- prawnie korzystają z radja. Kary te o- prócz wysokich grzywn i konfiskaty ra- djosprzętu przewidują również i więzie- nie. Kroniki sądowe i policyjne w Polsce zanotowały wiele już takich wypadków, w których miłośnicy radja, czy to przez zwykłe lenistwo (co zdarza się najczę- ściej), czy też z rozmysłem, nie rejestro- wali swych aparatów, narażając się na nader przykre konsekwencje.

W związku z uruchomieniem w Ło- dzi stacji Polskiego Radja, wojewoda łódzki pan Władysław Jaszczółt wydał obwieszczenie o konieczności przestrze- gania przepisów radjofonicznych. Ob- wieszczenie to przypomina wysokie ka- ry, grożące nielegalnym radjostucha- czom i sprzedawcom radjospzętu, któ- rzy sprzedają aparaty, czy też poszcze- gólne ich części bez okazania specja- lnego pozwolenia przez kupującego. Jed- nocześnie rozwija coraz szerszą działal- ność miejscowa kontrola radjowa, która wiele już spraw o radjopajęczarstwo skierowała do Sądów.

Łódzcy radjostuchacze, wchodząc do wielkiej polskiej rodziny radjowej są ra- zem z nią zainteresowani w tępieniu ra- djopajęczarstwa. Ze radjopajęczarstwo nie jest objawem, który koniecznie musi towarzyszyć rozwojowi radjofonii, świad- czy fakt, że kulturalna Anglja posiada o- koło 5 proc. radjopajęczarzy — zaś nie- miecki komisarz radjowy Bredow na za- pytanie pewnego dziennikarza, ilu radjo- pajęczarzy według jego zdania jest w Niemczech, odpowiedział: „Tylu, ilu w przyzwoitym społeczeństwie być powin- no, a więc bardzo mało, tak mało że na- wet nie prowadzimy z nimi walki” (2 proc.).

Jak to dyrektor naczelny „Polskiego Radja” p. dr. Chamiec podkreślił niedaw- no, w olbrzymiej większości wypadków radjopajęczarstwo powstaje nie ze złej woli, lecz raczej z lenistwa, opieszałości i często nieświadomości. Dlatego też przypominać raz jeszcze, że zarówno władze, państwowe jak i Polskie Radio przewidziały jak najdalej idące ułatwie- nia rejestracyjne, przy minimalnych ko- sztach (3 zł. miesięcznie).

Rejestrować się można nietylko w każdym urzędzie pocztowym, ale nawet przy kupnie aparatów w sklepie ze sprzętem radjowym.

Krwawe awantury na wiecu.

Cały lokal został doszczętnie zdemolowany.

W dniu wczorajszym Radomsk był widownia krwawych awantur.

W godzinach popołudniowych w jed- nej z publicznych sal miejscowych roz- począł się wiec, zwołany przez P. P. S. (C.K.W.), na którym, w myśl zapowie- dzi, miał wygłosić referat o sytuacji po- litycznej poseł Pużak.

Gdy ukonstytuowało się prezydium i na podium znalazł się jeden z miejsc- o- wych działaczy pepesowskich, na sali rozległy się gwizdy, a jednocześnie ktoś rzucił na trybunę zgnite jaja.

„DANCING” NA SIEROCINIEC.

Towarzystwo opieki nad sierotami po zo- lniczach W. P. urządza w dniu 10 maja b. r. o godzinie 8-ej wieczorem w salach b. resta- racji „Teatralnej”, przy ul. Narutowicza Nr. 20 „Dancing towarzyski” na cele pomocy dla Sierocinca łódzkiego.

Zaproszenia są do nabycia u p.p. gospodyń i gospodarzy oraz u skarbnika Sierocinca p. kpt. Frankiewiczza w gmachu D.O.K. przy ul. Aleje Kościuszki Nr. 67 za opłatą 6 zł., dla akademi- ków 4 zł. Nabyte zaproszenia będą przy wej- ściu na salę wymienione bezpłatnie na normal- ne bilety wejściowe.

Zarówno cel „Dancingu”, jak i możliwość spędzenia kilku miłych chwil na wesołej roz- rywce ściąganie niewątpliwie do sali „Teatralnej” liczny zastęp publiczności.

Organizatorom wiecu nie udało się opanować sytuacji, ponieważ okazało się, iż znaczna większość publiczności składała się z ich przeciwników po- litycznych, przeważnie członków frakcji P. P. S.

Wynikła gwałtowna bójka, w czasie której kilku z peńród obecnych zostało dość ciężko poturbowanych. Cały lokal został doszczętnie zdemolowany.

Zaalarmowana policja położyła kres zamięściom, zamykając wiec i spisując od- powiedni protokół. — d —

Z. T. K.

W niedzielę, dnia 11-go maja b. r., odbędzie się jednodniowa wycieczka do Łęczycy. Zbiór- ka o godzinie 8-ej rano na stacji autobusowej przy ul. Ogrodowej Nr. 9.

Wycieczka zwiedzi: zamek królewski, kla- sztor O.O. Bernardynów, kościół w Tumie, sta- ry cmentarz żydowski, synagogę, park królews- ki i miasto.

Koszt wycieczki: przejazd dla członków 4; przejazd dla gości 4.50; obiad od 1.60 do 2.40; podwieczorek 1.

Ilość uczestników ograniczona. Zapisy przy- jmuje sekretariat po wpłaceniu 2 — przy uli- cy Piotrkowskiej Nr. 56, lewa oficyna, ostatnie wejście. II piętro w poniedziałki, środy i piąt- ki od godz. 8—10 wieczorem i w niedzielę od godz. 4—6 po poł.

SŁOMIANY OGIEŃ FRAZESÓW

winien być zastąpiony celową, systematyczną reklamą handlową.
Szeroka publiczność nie zna wyrobów krajowych.

Otrzymałmśmy następujący, niezwykle charakterystyczny list w sprawie propagandy wyrobów krajowych.

Z inicjatywy p. Dewey'a odbywa się obecnie w całej Polsce intensywna propaganda krajowych wyrobów włókienniczych. Jak ta propaganda wygląda w praktyce — może tylko w sporadycznym wypadku — zdołałem przekonać się wczoraj:

W jednym z większych galanteryjnych sklepów łódzkich zażądałem pończoch męskich. Podano mi je w znacznym wyborze, zaznaczając równocześnie, że to jest „dobry towar zagraniczny”. Istotnie, pończochy opatrzone były niemiecką marką fabryczną. Na zapytanie, czy niema pończoch krajowych, otrzymałem odpowiedź, że firma trzyma tylko towary pierwszorzędne, zaś pończochy krajowe nie są wytrzymałe...

Nie roszczę sobie pretensji do towaroznawstwa, nie znam się na jakości wyrobów włókienniczych, ale słyszałem, że podobno pończosznictwo krajowe ostatnio poczyniło znaczne postępy i wyroby nasze mają nie ustępować zagranicznemu. Myślę tedy, że tego rodzaju propaganda zasługuje na potępienie. Trzeba sobie jeszcze uprzytomnić, że sprzedawca ma naogół wiele wpływu na kupującego. Kupujący jest nieco skrupowany tem, że nie zna się na produkcie i dlatego tem łatwiej ulega sugestji. Później będzie on głosił młną zasadę dalej i w ten sposób jednorazowe zapewnienie, że „towar zagraniczny jest lepszy od krajowego” potęguje się wielokrotnie...

Wiem ze słyszenia, że fakt, o którym powyżej mówię, nie jest odosobniony. Kilku znajomych którym opowiadałem zajście w sklepie, poinformowało mnie, że i oni byli świadkami takiej fatalnej „propagandy”.

W związku z tem chciałem zwrócić uwagę, że wszystkie te metody propagandy, stosowanej obecnie, nie zdadzą się na nic, jeśli będą opierały się na apelowaniu do rozsądku gospodarczego i patriotyzmu publiczności. Niemcy, Ameryka, Anglja, gdzie nikomu do głowy nie przyjdzie nie kupować towaru krajowego i uganiać się za zagranicznym wyrobem, obok zasady ogólnej „Kauft deutsche Waare”, „Buy English goods” stosują na olbrzymią skalę

reklamę poszczególnych artykułów. W Niemczech każdy człowiek wie, że atrament jest „Pelikan”, likier Mame i Kantorowicz, papierosy Batschieri czy Massary, rękawiczki Nappa, okulary Ruhnke, pończochy Wolffa, tak samo jak

każdy czytający człowiek na świecie kojarzy z pojęciem maczki maczkę Nestle'a, z aparatem fotograficznym aparat Kodaka; Forda i Citroena z samochodem; Penkalę z ołówkiem automatycznym; Parkera i Watermana z wiecznym piórem i t. d.

U nas nikt nie wie o przodujących markach pończoch, rękawiczek, bielizny, towarów ubraniowych, kapeluszy i wielu innych rzeczy. Raz na parę lat powstaje jakaś Liga Niezapominajki, Liga Popierania Wytwórczości Krajowej i t. p., przez kilka dni, czy tygodni robią wielki hałas, a później milkną. A tymczasem kupcy doraznie dekorują okna krajowymi wyrobami, a pocichu za ladą zachwalają... towar zagraniczny.

Temi metodami nigdy do niczego nie dojdziemy. Trudno i darmo — trzeba rozpocząć w Polsce wielkie kampanie reklamowe naszych wyrobów.

trzeba wbić publiczności w pamięć nasze marki fabryczne, znaki, firmy, trzeba zanudzić ją wprost przypomnianiem krajowych produktów. Trzeba, mówiąc ogólnie, w handlu jąc się metod handlowych, a nie błędzić po manowcach doróżnej akcji t.zw. „patriotycznej”. W ten sposób tracimy tylko czas i energję, a obce wyroby zalewają nasz rynek i zabijają polską wytwórczość.

Ze też my tak rzadko potrafimy się zdobyć na celową, planową i długodystansową działalność praktyczną, a tak chętnie palimy się słomianym ogniem pięknego, ale przemijającego frazesu...

R. S. W.

Na ile legendy o

12 KOZAKACH DONSKICH

opracował reżyser JERZY ASAGAROW
i H.A. SCHLETTOW

najpotężniejsze arcydzieło filmowe
„ZIELONA BRYGADA”

wkrótce „LUNA”

W fotelu i za kulisami.

„Teatr obcy w polskim tłumaczeniu”

Jak nazywa znakomity dramaturg i krytyk p. Wacław Grubiński teatr p. Adwentowicza.

P. Wacław Grubiński, znakomity polski dramaturg i krytyk teatralny jest członkiem komitetu nagrody literackiej m. Łodzi. Z tego tytułu bawił niedawno w Łodzi. Skorzystał z jego pobytu w naszym mieście p. Karol Adwentowicz, który zaprosił go na przedstawienie „Hamleta”, a przy okazji — udzielił mu informacji o bieżącym sezonie teatralnym.

Wrażenia p. Grubińskiego z rozmowy z p. Adwentowiczem ukazały się w formie wywiadu w poniedziałkowym numerze „Kurjera Warszawskiego” p. t. „Wielka scena prowincjonalna”. Poniżej podajemy drugą część tego wywiadu, którego całość omówimy w dniach najbliższych na łamach „Republiki”.

— Jaki jest miesięczny budżet pańskiego teatru? — spytałem po chwili.

— Wyplacam czterdzieści sześć tysięcy złotych miesięcznie gaż, oprócz tak zwanych świadczeń społecznych. Naturalnie, wpadłem w dług.

— A co do repertuaru?... Podobno nie grywa pan sztuk polskich?

— Obchodzę wszystkie uroczyste rocznice. Grałem „Henryka IV” Wojciecha Bogusławskiego, „Młody las” Jana Adolfa Hertza, z powodu dwudziestopięciolecia strajku szkolnego, i dałem składane przedstawienie z powodu powstania listopadowego.

— A głównymi atutami pańskiego sezonu teatralnego byli jacy autorowie i jakie sztuki?

— „Szwejk”, sztuka czeska, „Rywa-

le”, sztuka amerykańska, „Cjankali”, sztuka niemiecka, „Przestępcy, sztuka niemiecka... Z „Cjankali” wybieram się do Warszawy... dorzucił p. Adwentowicz.

— Dlaczego pan pomija twórczość polską? — spytałem zdziwiony. — Przecież wszystkie te sztuki, które pan wymienił, to bomby....

Odpowiedź, jaką usłyszałem wprawiła mnie w osłupienie. Naczelnym kierownikiem teatru polskiego w polskim mieście, dyrektor teatru miejskiego, więc reprezentacyjnego, subwencjonowanego z podatków obywateli polskich, wyborny artysta polski, oklaskiwany przez publiczność polską, p. Karol Adwentowicz, odpowiedział najspokojniej i dosłownie:

— Łódź odwykła od polskich autorów.

To nieprawdopodobne zdanie natychmiast zapisałem na podręcznym bloku, bo w pięć minut później mógłbym już niedowierzać swojej wypróbowanej pamięci.

Łódź odwykła od polskich autorów. Czytelnik przeciera oczy. Więc jakieś miasto polskie może odwyknąć od polskich pisarzy na rzecz pisarzy cudzoziemskich? Czyli że jakieś miasto polskie może odwyknąć od Polaków na rzecz cudzoziemców? Przecież to się nie mieści w głowie! I dyrektor polskiego teatru w tem zdumiewającym polskim mieście spokojnie godzi się z ta-

kim niesamowitym stanem rzeczy, i ani myśli tej niesamowitości przeciwdziałać, chociaż jest Polakiem i chociaż jest artysta, zawdzięczającym niejeden poważny swój sukces polskiemu dramato-pisarstwu?

Ależ to koszmarnie!

Wyobraźmy sobie coś podobnego we Francji, w Anglii, we Włoszech, w Niemczech! Jest to niewyobrażalne nawet w bolszewickiej Rosji, gdzie między narodowość uznano za zasadę! Dyrektor teatru miejskiego w prowincjonalnym mieście niemieckim, Niemiec, wyłącza-jący z repertuaru swojej subwencjonowanej sceny utwory niemieckie w tem kwietystycznym przekonaniu, że tutaj odwyknęto od autorów niemieckich! Albo podobne postawienie sprawy przez włoskiego dyrektora teatru we Włoszech! Albo analogiczne ujęcie zagadnienia repertuarowego w Kaluzie, czy w Kutaisie!

Nie do pomyślenia!

Ale nie dlatego nie do pomyślenia, że byłby to na jawie koszmarnie, lecz przede-wszystkiem dlatego, że to przecież non sens. Absurd. Oczywiście brednia. Bo tylko się zastanówmy. W jaki sposób miasto danego kraju, kilkaset tysięcy ludzi, może odwyknąć od pisarzy danego kraju? od pisarzy właśnie danego kraju? od wszystkich, tak różniczkowanych indywidualnie, autorów danego kraju? Odwyknąć! Miasto, które odwyka. Całe miasto! Odwyka od wszystkich autorów polskich. Ryczałtem. Co! nieżył dowcip!

I tak to się odwyka od autorów w teatrze? Jak to się robi? Jak się odbywa ten proces odwykania od autorów w teatrze? Chyba tylko w ten sposób, że

się tych autorów w teatrze nie znajduje. Chyba. Ale w takim razie żaden nieznanany autor obcy nie mógłby mieć w teatrze powodzenia, bo publiczność nigdy przedtem nie przywykła do niego w teatrze. Nieprawdaż? A jednak na przykład hiszpan Zorrilla miał ogromne u nas powodzenie, mimo, że od twórczości autorów hiszpańskich publiczność polska bardzo, ale to bardzo, odwykła. Pan dyrektor Adwentowicz zamierza do Warszawy przyjechać z „Cjankali”, licząc, oczywiście, na powodzenie tej sztuki, mimo, że Warszawa odwykła od autorów niemieckich. Co za brak logiki w postępowaniu pana Adwentowicza! A jaki stąd wypływa wniosek? Że publiczność chodzi do teatru nie dlatego, iż przywykła do autorów niemieckich, francuskich, angielskich, rosyjskich, portugalskich, włoskich, polskich, czy hiszpańskich, ale dla jakichś innych powodów. I pan Adwentowicz o tem wie, bo w przeciwnym razie nie wybrałaby się do Warszawy ze sztuką niemiecką, gdyż w Warszawie (zapewne wypadkiem) prawie się nie grywa w ostatnich czasach sztuk niemieckich. Co stwierdziwszy, i przez co wykazawszy błąd w metodzie repertuarowego prowadzenia teatru łódzkiego i w dalszem rozumowaniu pana dyrektora Adwentowicza, pozwalam sobie zapewnić obecną dyrekcję subwencjonowanej miejskiej sceny łódzkiej, że Łódź nie odwykła od autorów polskich, że to raczej odwykła od autorów polskich obecny dyrektor tej sceny. To też miejski teatr łódzki pod dyktando pana dyrektora Karola Adwentowicza stał się, ku niewątpliwej konsternacji miejscowego magistratu, teatrem obcym w polskim tłumaczeniu.

WACŁAW GRUBIŃSKI.

DYSKONTO „Z PODSZEWKĄ“.

Jakkolwiek dotychczas nie posiadamy ostatecznych cyfr, ustalających wysokość protestów w kwietniu, to jednakże, sądząc z oznak zewnętrznych, nie należy spodziewać się wydatniejszego zmniejszenia, w stosunku do marca. Zmusza to niektóre banki do podjęcia dalekoidących środków ostrożności przy dyskontowaniu portfeli umiarkowanego. Nie tylko więc poddaje się portfel wekslowy jaknajostrożniejszej kontroli, ale niektóre banki zatrzymują ponadto na zabezpieczenie około 50 proc. waluty dyskontowej. Ta taktyka prewencyjna, słuszną zresztą z bankierskiego punktu widzenia, jest stosowana przedewszystkiem w stosunku do portfeli, podawane go przez hurtowników. Oczywiście wzmagają to trudności Wyszukanie kompromisowego wyjścia, przy niepomysłnej sytuacji finansowej manufakturzystów, jest bodaj niemożliwe. Jeszcze większe zaostrzenia stosowane są przy zaliczkowaniu portfeli inkasowego. Banki, które niegdyś manufakturzystom dawały do 50 proc. obecnie ograniczają się do 25 proc., pod wpływem niezmniejszającego się natężenia protestów.

Tak więc, gdy z jednej strony hurtownik manufakturowy, nie mówiąc oczywiście o największych, znajduje się w dużej opresji, gdyż poprostu nie posiada możliwości upłynienia portfeli wekslowego, to z drugiej strony rynek coraz bardziej przechodzi do transakcji gotówkowych. Są artykuły, za które otrzymuje się gotówkę, w pełnym tego słowa znaczeniu, podczas gdy inne, sprzedawane są po cenach „gotówkowych“ przy pokryciu wekslowym z terminami od 30 do 90 dni. Dla niektórych artykułów zostały ustalone już ceny gotówkowe bez żadnych rabatów, gdy inne znów kalkulowane są na starych zasadach, t. j. z marżą dla rabatów gotówkowych, dochodzących od 8 do 15 proc. w zależności od artykułu oraz rodzaju klienta.

Sredni poziom cen gotówkowych, uzyskiwanych za artykuły sezonowe, t. j. drukowane tkaniny ze sztucznego jedwabiu, kretony, batysty, popeliny, pokrywa z pewną nadwyżką własne koszty, chociaż pewne artykuły sprzedawane są z deficytem.

Stałym charakterystycznym objawem, w okresach zaostrzenia się kryzysu włókienniczego, trwającego od szeregu lat, są lukratywne interesy dokonywane przez małe i najmniejsze, bodaj nawet pokątne, tkalnie, wytwarzające towary modne. Parę takich artykułów wyrabiają przedewszystkiem małe tkalnie pabjanickie, a ich odbiorcy płacą

Zapowiedź dobrych żniw.

Na terenie województwa łódzkiego żyta ozimne przedstawiają się bardzo dobrze. Doskonale przedstawia się wegetacja na polach, przy których do uprawy użyto nawozów sztucznych.

Tak więc mimo braku śniegu, żyta ozimne doskonale przetrwały zimą. Jeśli tylko pogody dopiszą, to należy się spodziewać wielkich zbiorów.

W przeciwieństwie do tego pomyślnego kształtowania się rozwoju zasiewów, KATASTROFALNIE KSZTAŁTU JĄ SIĘ CENY.

Ostatnio na targach w województwie łódzkim płacono za korzec żyta zaledwie zł. 17.—. Jeszcze gorzej kształtują się ceny kartofli, za które właściciele mogą uzyskać po 3 zł. za korzec.

im nawet gotówkę z góry. Konkurencja ta, dla przemysłu wielkiego ilościowo niepoważna, tem nie mniej jest przykra, gdyż tkaniny te są sprzedawane po cenach stosunkowo bardzo niskich.

Zupełnie drobne tkalnie, które stale żerują w okresach kryzysu, nie płacą zażwyczaj podatków, ani też nie ponoszą świadczeń socjalnych, co już w obecnych czasach stwarza poważne szanse zarobkowe i możliwość konkurowania.

Informacje nadchodzące z prowincji, donoszą jednogłośnie o chęci konsumentów do czynienia zakupów. Wobec ograniczenia jednak kredytów i braku własnego kapitału składy manufakturzystów na ogół świecą pustkami. Najwyżej pozostały w nich t. zw. „towary składowe“. Mogłyby one być zepchnięte z towarami sezonowymi, których kupiec nie może zupełnie, wzgl. w dostatecznej ilości nabyć, z braku gotówki.

Wszystkie te oznaki świadczą o tem, iż obecny kryzys nie jest w takim stopniu kryzysem konsumpcji, jak przesłaniem przemysłu, spowodowanym ciężkimi błędami w organizacji przemysłowej i handlowej włókiennictwa.

Fala protestów nie zmniejszyła się. W kwietniu zaprotestowano weksli na zł. 11.150.000.

Nasze przewidywania o wysokim natężeniu protestów w kwietniu zostały potwierdzone obecnie cyframi.

Ogółem zaprotestowano w Łodzi 41.920 sztuk na sumę zł. 11.150.173. Stwierdza to słusność naszej tezy, iż najbardziej zdeorganizowany i chory jest aparat rozdzielczy włókiennictwa. W tych warunkach stosowanie „chirurgii kryzysowej“ jest nieuniknioną koniecznością.

Dla porównania zestawimy cyfry od stycznia 1929 r. t. j. odkąd suma protestów wekslowych w Łodzi przekroczyła zł. 5.000.000 miesięcznie:

1929 r.:	
styczeń	5,019.600

Problem „SZYLDU I PÓLEK“, t. j. licznych mas bezkapitałowego kupiectwa manufakturowego, występuje w całej jaskrawości.

Sytuacja jest tem cięższa, że zjawisko to pozostawione jest zupełnie swemu biegowi, a powołane czynniki nie podejmują kroków, celem uzdrowienia stosunków. Najradykałniej reagują na to banki, które, dyskontując czy też przyjmując od hurtowników weksle ich odbiorców do inkasa zaliczkują je minimalnie.

Na określenie rezerw, mających na celu zabezpieczenie przed stratami, rynek ukuł nazwę „PODSZEWKI“. W chwili podawania materiału wekslowego do dyskonta czy też inkasa, wydaje się, iż jest ona bardzo gruba; gdy jednak nadchodzą terminy płatności, podszewka, w miarę natężenia protestów, traci coraz bardziej na swej grubości.

Tak więc problem bezkapitałowego manufakturzysty, który nazwalismy zagadnieniem „szyldu i pólek“, posiada swój odpowiednik również w wyrażeniu „DYSKONTA Z PODSZEWKĄ“.

luty	5,612.600
marzec	7,137.900
kwiecień	8,187.100
maj	9,913.600
czerwiec	9,941.300
lipiec	16,889.700
sierpień	10,193.600
wrzesień	8,867.600
październik	10,350.400
listopad	11,260.600
grudzień	10,276.900

1930 r.:	
styczeń	9,473.200
luty	8,934.000
marzec	11,270.000
kwiecień	11,150.173

Likwidacja firm manufakturowych, jako proces uzdrawiania rynku.

Ani grosza kredytu
bez zasięgnięcia informacji w Biurze
„WYWIAD KREDYTOWY“
Biuro Informacyjne Banków i Organizacji Gospodarczych w Łodzi. Wólczańska 17, tel. 129-30.

Od jednego z łódzkich hurtowników, który odwiedził w ubiegłym tygodniu swych prowincjonalnych odbiorców, otrzymaliśmy następującą informację o stanie rynku wyrobów bawełnianych.

Najbardziej charakterystyczną cechą w handlu manufakturą na prowincji jest brak dostatecznych ilości towarów. Tło maczy się to tem, iż większość odbiorców utraciła w Łodzi kredyty. Skutkiem tego poważna liczba firm manufakturowych została zlikwidowana lub też znajduje się w stadium likwidacji.

Na kresach wschodnich, gdzie handel manufakturą był najbardziej rozgałęziony, zostało zlikwidowanych przynajmniej 30 procent firm, które w ubiegłym roku jeszcze istniały. Największa stosunkowo liczba firm manufakturowych została zlikwidowana

w Warszawie. Obliczają, iż w stolicy zostało zamkniętych do 60 procent firm.

Popyt na letnią manufakturę jest bardzo znaczny. To też kupcy, którzy posiadają składy, z łatwością sprzedają towary, a dzięki znacznie zmniejszonej konkurencji uzyskują dobre ceny.

O zubożeniu konsumentów, szczególnie na kresach wschodnich, świadczy fakt, iż najbardziej są poszukiwane ramsze, za które uzyskuje się ceny do 30 procent niższe od cennikowych. Z artykułów sezonowych są najbardziej poszukiwane najtańsze gatunki. Przebojem sezonu, są podobnie jak w roku ubiegłym, tkaniny z dużym odsetkiem sztucznego jedwabiu, ale w gatunkach znacznie gorszych, aniżeli w ubiegłym sezonie.

Na ogół tkaniny ze sztucznym jedwabiem są o 10 procent niższe, aniżeli w zeszłym roku. Poza tem cieszą się dobrym zbytem **kloty, cajgi, krepony i perykany**. Nader silny ruch daje się zaobserwować w handlu na starym mieście, gdzie są dokonywane wyłącznie gotówkowe transakcje. Odbiorcami w halach są przeważnie kupcy prowincjonalni, którzy już całkowicie utracili zaufanie u swych dotychczasowych łódzkich dostawców.

Mimo kryzysu wykupiono więcej patentów, niż w r. 1929.

W okresie właściwym, do nabywania świadectw przemysłowych t. j. od dnia 1.XI.1929 do dnia 15.I.1930 r. wykupiono na terenie łódzkiej izby skarbowej 41.427 różnych kategorii świadectw wtedy, gdy w tym czasie na rok 1929, wykupiono 41.216 świadectw, czyli ogólnie liczba nabytych świadectw wzrosła o 211.

Wzrost ten w pierwszym rzędzie daje się zauważyć przy wykupie świadectw handlowych, których to w roku 1929 wykupiono 28.105, w roku 1930 — 29.523.

Dominujący wzrost świadectw przypada dla III-ej kategorii handlowej i wyraża się cyfrą 206, oraz IV-ej kategorii handlowej, których przybyło 933.

Należy podkreślić fakt, że ubytek świadectw przemysłowych dla wielkich zakładów handlowych jest w stosunku do ilości prowadzonych tej kategorii przedsiębiorstw wielki, albowiem w roku 1929 — I-ej kategorii świadectw przemysłowych wykupiono 77, a w roku 1930 — 68, II-ej kategorii w roku 1929 — 2740, w roku 1930 — 2729.

Inaczej się rzecz przedstawia z wykupionymi świadectwami przemysłowymi, których w roku ub. nabyto 12.855, a na rok 1930 — 11.681, czyli zanotowano spadek wyrażający się w sumie 1.174. Ubytek odnosi się do wszystkich kategorii przedsiębiorstw.

Zmniejszenie zanotowano przedewszystkiem w Łodzi, gdzie jak wykazują dane na rok 1929 wykupiono wszystkich kategorii świadectw przemysłowych 16.258, a w roku 1930 wykupiono 14.678, czyli o 1.587 świadectw mniej.

Na terenie województwa zanotowano natomiast znaczny wzrost ilości nabytych świadectw przemysłowych, w szczególności niższych kategorii, nabywanych przez rzemieślników, chałupników i drobnych kupców.

Należy również stwierdzić, że prowadzone dorocznym zwyczajem kontrole przedsiębiorstw przez poszczególne urzędy skarbowe ustaliły, iż w 98% wszystkie przedsiębiorstwa zaopatrzyły się w przepisowe świadectwa przemysłowe. (a).

GIELDY.

URZĘDOWA CEDULA GIELDY WALUTOWEJ CZEKI.
Belgia 124.46, Gdańsk 173.28, Holandia 359.07, Londyn 43.34 1/4, Nowy Jork — czek 8.905, Paryż 34.99 i pół, Praga 26.41, Szwajcaria 172.75, Włochy 46.76 i pół, Berlin 212.85

PAPIERY PAŃSTWOWE I LISTY ZASTAWNE
Inwestycyjna 112.—, 110.50, 113.—, dolarów ka 69.25, 70.—, 5 proc. konwersyjna 56.—, 56.25, 56.10, 8 proc. B-ku Gosp. Krajowego 94.—, 8 proc. obl. B-ku Gosp. Krajowego budowlane 93, 8 proc. listy zastawne Przem. Polskiego 84.50, 84.75, 4 i pół proc. listy zastawne ziemskie zł. 56.50, 56.25, 56.50, 7 proc. listy zastawne dolarowe 75.—, 5 proc. m. Warszawy zł. 60.—, 8 proc. m. Warszawy zł. 77.50, 78.—, 8 proc. m. Częstochowy 68.—, 68.25, 8 proc. m. Kalisza 68.—, 8 proc. m. Łodzi 71.—, 10 proc. m. Radomia 82.50, 10 proc. m. Siedlec 81.50, 82.—, 6 proc. obl. poz. konw. m. W-wy z 1926 r. — 58.50, 58.80

AKCJE:
Bank Dyskontowy 116, Bank Handlowy 118, Bank Zarobkowy 71.50, Cukier 33.75, Firley 35, Lilip 27.50, 27.85, Modrzewów 11.25, 11.50, Stęrachowice 20.—, Haberbusch 103.—, 104.—

NOTOWANIA BAWELNY.
Liverpool, 5 maja — Bawełna amerykańska, zamknięcie: styczeń 7.67, luty 7.69, marzec 7.72, kwiecień 7.74, maj 7.92, czerwiec 7.86, lipiec 7.86, sierpień 7.77, wrzesień 7.71, październik 7.66, listopad 7.64, grudzień 7.66, loco 8.45
Liverpool, 5 maja — Bawełna egipska, zamknięcie: styczeń 12.50, marzec 12.60, maj 12.85, lipiec 12.65, listopad 12.41, grudzień 12.42.
Aleksandria, 5 maja — Bawełna egipska, zamknięcie. Sakellaris: styczeń 25.22, maj 26.00, lipiec 26.60, listopad 24.91, Ashmouni: luty 17.88, czerwiec 18.81, sierpień 18.08, październik 17.18, grudzień 17.52.
Nowy Jork, 5 maja — Bawełna amerykańska: styczeń 14.55, luty 14.61, marzec 14.68, październik 14.32, listopad 14.35, grudzień 14.45. Kontrakty: styczeń 14.78, maj 16.36, czerwiec 16.25, lipiec 16.48, wrzesień 14.75, październik 14.61, listopad 14.55, grudzień 14.72, loco 16.55.
Nowy Orleans, 5 maja — Bawełna amerykańska, zamknięcie: styczeń 14.47, marzec 14.60, maj 15.93, lipiec 16.08, wrzesień 14.35, grudzień 14.40, loco 15.88.

Upadłości i nadzory.

Na ostatniej sesji Wydziału Handlowego Sądu Okręgowego rozpoznawano następujące sprawy:

Ogłoszono upadłość **Moszkowi Herszowi i Małce małż. Wróblewskim**, prowadzącym hurtowy i detaliczny handel cukierkami w Łodzi przy ulicy Nowomiejskiej 21.

Już w grudniu 1928 r. ogłoszona została upadłość małż. Wróblewskim, lecz wskutek zaspokojenia wierzycieli, w lutym 1929 r. upadłość ta została podniesiona.

We wrześniu zaś 1929 r. małż. Wróblewscy zwrócili się do sądu z prośbą o udzielenie im odroczenia wypłat. Załączony wówczas do podania bilans, zamykał się sumą 173 tysiące złotych, w tem kapitał 135.000 zł. Wszyskie zaś zobowiązania wynosiły 38.000 zł. Delegowany przez sąd biegły sporządził bilans zamykający się sumą 134.000 zł., czyli aktywa przewyższały pasywa o blisko 100.000 zł.

Pomimo, iż majątek firm prawie trzykrotnie przewyższał zadłużenia jest on jednak niepłynny, gdyż składa się z nieruchomości i maszyn pozostałych po fabryce, że małż. Wróblewscy mieli przeszło pół roku czasu na upłynnienie aktywów, t. j. od lutego 1929 r., czyli od dnia układu kończącego upadłość, sąd odmówił udzielenia odroczenia wypłat. Na wyrok ten małż. Wróblewscy założyli apelację, motywując że długi swe częściowo spłacili, że za bardzo byli gnębieni przez wierzycieli i wszyskich dłużników w tak krótkim czasie spłacić nie mogli. Sąd Apelacyjny uwzględniając apelację małż. Wróblewskich, uchylił wyrok Sądu Okręgowego i udzielił odroczenia wypłat na 3 miesiące od dnia 21 lutego 1930 r.

Obecnie małż. Wróblewscy wnieśli do sądu podanie w którym zrzekają się dobrodziejstwa odroczenia wypłat i proszą o umorzenie całego postępowania. Jednocześnie nadzorca sądowy donosi sądowi że nie może pełnić obowiązków nadzorca, gdyż małż. Wróblewscy poza jego plecami prowadzą konszachty z wierzycielami i wnoszą ogłoszenie upadłości. Sędzia komisarz poparł wnioski nadzorca, wobec czego sąd ogłosił upadłość, chwilę otwarcia oznaczając tymczasowo na dzień 24 września 1929 r. Sędzią komisarzem mianowano S. H. Franciszka Gulgę, a kuratorem adw. Kazimierza Hartmana.

Wróblewskich oddano pod dozór policji.

W marcu r. b. **Idel Lederman**, właściciel 2 magazynów konfekcji pod firmą „I. Lederman” w Łodzi przy ulicy Nowomiejskiej 4, i „Paryski Magazyn Konfekcji” w Łodzi przy ulicy Głównej nr. 22, złożył do sądu podanie o odroczenie wypłat.

Bilans załączony do podania zamykał się sumą 121.000 zł., w tem kapitał 44.000 zł. Wszyskie zobowiązania zaś w kwocie 77.000 zł. znajdowałw całkowicie pokrycie w jednej tylko pozycji towarów, która stanowi kwotę 92.000 złotych. Delegowany przez sąd biegły zmniejszył bilans do 100.000 zł., jednak zobowiązania znalazły całkowite pokrycie w aktywach płynnych.

Sąd udzielił odroczenia wypłat na dwa miesiące, do dnia 29 czerwca 1930 roku. Sędzią komisarzem mianowano s. h. Hilarego Małachowskiego, a nadzorca sądowym wierzyciela Maksymiliana Peterzajla.

Ickowi Lajbowi Fruchtgartenowi, prowadzącemu fabrykę wyrobów dzianych pod firmą „Leon Fruchtgarten” w Łodzi, przy ul. Piotrkowskiej 61, w dniu 20 września r. ub. odroczone wypłaty na 3 miesiące, a w dniu 8 stycznia r. b. przedłużono na dalsze 3 miesiące.

Jak wynika z załączonych do sprawy sprawozdań złożonych przez nadzorcę, Fruchtgarten w ciągu tego czasu spłacił 58% swoich zobowiązań, wobec czego i na skutek jego prośby, sąd po

raz ostatni przedłużył Fruchtgartenowi odroczenie wypłat na dalsze 3 miesiące t. j. do dnia 20 czerwca 1930 r.

Rubin Cadikowicz, prowadzący hurtową sprzedaż manufaktury w Łodzi przy ul. Nowomiejskiej 17, wniósł w marcu r. b. podanie o odroczenie wypłat.

Bilans sporządzony na dzień 1 marca r. b. zamykał się sumą 204.000 zł., w tem kapitał 104.000 zł. Delegowany przez sąd biegły zamknął bilans sumą 203.000 zł. w tem długi i zobowiązania 113.000 zł., kapitał 90.000 zł., zaś po stronie aktywów środki obrotowe 152.000 złotych, majątek stały 51.000 zł. Sąd jednak nie udzielił Cadikowiczowi odroczenia wypłat.

Również nie udzielił sąd odroczenia wypłat **Aronowi Bergerowi**, prowadzącemu tkalnie mechaniczną w Zgierzu przy ul. Prezydenta Narutowicza 31.

Bilans na dzień 25 marca r. b. przedstawiał kwotę 346.000 zł., w tem kapitał 124.000 zł., długi zaś 222.000 zł. Po stronie aktywów pozycje płynne — 163.000 zł., półpłynne 110.000 zł., reszta zaś niepłynne. Biegły delegowany przez sąd sporządził bilans w sumie 268.000 złotych, w tem pozycje płynne przedstawił w kwocie 76.000 zł., półpłynne — 140.000 zł. i niepłynne — 53.000 zł. Wskażał że firma prawidłowych ksiąg handlowych nie prowadzi, oraz że załączony do podania bilans sporządzony został na podstawie materiału nie dającego dokładnego stanu przedsiębiorstwa.

Sezon budowlany już się rozpoczął. Przepisy o bezpieczeństwie w obrębie budowl

Sezon budowlany w Łodzi już się rozpoczął. Już przy wielu domach w śródmieściu ustawione zostały rusztowania. Niektóre domy wykańcza się, niektóre zaś zostają odświeżone i odremontowane. W związku z tem jednak wypłynęła znów sprawa bezpieczeństwa przechodniów i pracy robotników budowlanych. Już w zeszłym roku wprowadzono zakaz pracy na rusztowaniach wiszących, albowiem groziło to niebezpieczeństwem, zarówno robotnikom, jak i licznym przechodniom. Rozporządzenie to jednak nie było wykonywane ściśle, co spowodowało szereg wypadków.

Jak się dowiadujemy, w związku z tem władze bezpieczeństwa wydadzą w tym tygodniu specjalne rozporządzenie wykonawcze, zawierające bardzo dokładne przepisy o bezpieczeństwie na budowlach i w obrębie budowl. W myśl tych przepisów wszystkie rusztowania będą musiały być szczelnie oszalowane deskami, a nadto wprowadzone być mają specjalne siatki ochronne. Przepisy te będą obowiązywały z dniem ogłoszenia i przyczynią się niewątpliwie do podniesienia bezpieczeństwa na budowlach i na ulicy. (i).

Wiadomości gospodarcze

PAWILON POLSKI na międzynarodowej wystawie w Londynie otwarty będzie w dn. 24 b. m. Pawilon ten zawiera 3 oddziały: 1) ogólny - reprezentacyjny, 2) dział rolniczy, obrazujący całokształt produkcji rolnej w Polsce, oraz 3) dział przemysłowy, który obejmuje wszystkie ważniejsze gałęzie przemysłu, jak: węgiel, hutnictwo, naftę, drzewo, przemysł metalowy, elektrotechniczny, włókienniczy, hutnictwo szkła i in.

Pawilon polski zorganizowały sfery rządowe przy wydatnej pomocy rządowej.

POLSKA FLOTA HANDLOWA otrzymuje w najbliższym czasie 2 nowe statki handlowe. W pierwszych dniach bież. mies. spuszczoney będzie w stoczni w Göttenborgu nowy parowiec Polsko - Skandynawskiego Towarzystwa Transportowego poj. 3.000 ton, który jako „Robur IV” wejdzie w skład polskiej marynarki handlowej.

Drugi budujący się statek tegoż Towarzystwa „Robur V” spuszczoney będzie na wodę w czerwcu b. r.

SAMORZĄDY TOMASZOWA MAZOW. I **PIOTRKOWA** dzięki uzyskaniu kredytów uruchomiły roboty publiczne, przy których znalazło zatrudnienie w Tomaszowie 400 osób, a w Piotrkowie — 600 osób. Ponadto w najbliższych dniach przy robotach w Piotrkowie otrzyma pracę około 300 robotników.

MIN. ROBOT PUBLICZNYCH przekazało dn. 30 z. m. z funduszu odbudowy kraju dalszy milion zł. na pożyczki dla 12 województw na odbudowę zniszczonych wskutek działań wojennych budynków. Pożyczki te zostaną niezwłocznie udzielone poszkodowanej ludności.

Giełdy zbożowe

Poznań 6 maja.

Ceny bez zmiany.

Warszawa, 6 maja.

Zyto Standart 696 gr.-i. (118,5 funta SH) 17,50—17,75. Pszenica 42—43, Owies jednolity 17,50—17,80, Jęczmień na kasze 20—21, Jęczm. browarniany 24—25, Mąka pszenna luksusowa 72—77, Mąka pszenna cztery zera 62—67, Mąka żytnia podług przepisu 34—35, Otręby pszenne schale 17—19, Otręby pszenne średnie 13—14,50, Otręby żytnie 10—10,75, Żubin złoty 29—30, Otręby małe, Usposobienie spokojne.

Lwów, 6 maja.

Pszenica kraj. dworska 39,75—40,75, Pszenica krajowa zbiorowa 36,75—37,75, Zyto małopolskie 18,50—19, Jęczmień małop. browarniany —, Jęczmień małop. przemiał. 16,75—17,25, Owies małopolski 16,75—17,25, Mąka pszenna 66—67, Mąka żytnia 70 proc. 35—36, Otręby żytnie 9,50—10, Otręby pszenne 12,50—13, Pe-czak 34—35.

Walki w cyrku sportowym

Turniej zapaśniczy zaczyna być wrecz sensacyjny.

Wczoraj na ringu ukazał się 5-krotny mistrz świata, słynny Jan Jaago, któremu licznie zebrana publiczność zgotowała owację. Jaago przybył do nas wprost z Rygi, gdzie zdobył pierwszą nagrodę.

Również wielką owację zgotowano mistrzowi Polski, Szeckerowi, który wczoraj, w meczu zapaśniczym z cyklu walk eliminacyjnych o mistrzostwo świata, w Warszawie pokonał po 1 godz. 24 min. mistrza świata Irza-Cicoś (Czechosłowacja).

Sasorski (amator) — **Orlow** (Ukraina). Orłowa zdyskwalifikowano za brutalne i ordynarne metody walki.

Fehringier (Argentyna) — **Bucharin** (Saksonja). W 12 min. zwyciężył silny i ciężki Fehringier.

Kley (Berlin) — **Fischer** (Brno). Fenomenalny Kley jest niezwykle atrakcją. W 14 min. Fischer legł na 10-patki.

Szecker (Polska) — **Le Fawre** (Paryż).

Piękna klasyczna walka. W 38 min. zwycięża zasłużenie Szecker. Obaj za ładną walkę zbierają zasłużone oklaski.

Dzisiaj największą sensację budzi decydująca walka Kley'a z Fehringierem, poatem Szecker — Myrna, Debie — Rauer, Sasorski — Le Fawre.

Dzisiaj również przybywa wszechświatowej sławy, słynny herkułes z Frankfurtu Zygmunt Pooschoff.

WYPRAWA KIJOWSKA.

Rozwój naszych dzieł współczesnych, który przeszedł tak niezwykle koleje, posiada wiele nader frajdujących i arcyciekawych momentów.

Jeden z takich momentów oręza polskiego zostanie odtworzony w dniu dzisiejszym dzięki staraniom zarządu grodzkiego Federacji Polsk. Związków Obrónców Ojczyzny przez gen. Olszynie-Wilczyńskiego w odczycie p. t. „Wyprawa Kijowska”.

Podłoże historyczne i przebieg militarny tego wielkiego wydarzenia w zaraniu naszego nowoczesnego rozwoju, oświetlone zostaną przez gen. Olszynie nie tylko z punktu widzenia badacza, ale także na zasadzie osobistych obserwacji prelegenta, jako współuczestnika tej wyprawy.

Początek punktualnie o godzinie 20-ej w sali rady miejskiej przy ul. Pomorskiej Nr. 16. Wstęp dla sfederowanych członków bezpłatny.

I-szy Dźwiękowy Kino-Teatr w Łodzi „SPLENDID”

CENA MIEJSC: ZŁ.

1,- 2,- 3,-

Dzisiaj i dni następnych pierwszy europejski 100% film dźwiękowy

MELODJA SERC

W rolach głównych:

Willy Fritsch—Dita PARLO

Największy dotychczas wszechświatowy sukces filmu dźwiękowego.

Ponadto:

Rewelacja — Z ekranu **DIALOG POLSKI** w niezwykłym 20-sio minutowym polskim dźwiękowcu. — Sensacja

Początek 6, 8 i 10.

Tylko 24 Godziny

dzieli nas od epokowej premjery arcydźwiękowca p. t.

RYCERZE MIŁOSTEK

CZWARTEK GRAND-KINO CZWARTEK

ZWIEDZAJCIE MIĘDZYNARODOWĄ WYSTAWĘ W LIEGE OD 3.V. DO 1.X.

Międzynarodowy Trybunał Dziennikarzy walczyć będzie z fałszerstwem dokumentów i działalnością, kolidującą z etyką dziennikarską. Zasadnicze tezy „Deklaracji praw dziennikarza”.

Lyon, 5 maja.

W tych dniach odbyło się tu posiedzenie komitetu wykonawczego Międzynarodowej Federacji Dziennikarzy. Główną kwestją, figurującą na porządku dziennym, była sprawa ostatecznego przyjęcia projektu międzynarodowego trybunału prasowego, który opracowany został przez Zarząd Federacji.

W skład projektowanego Trybunału Międzynarodowego mają wejść zawodowi dziennikarze, którzy, niezależnie od wpływów poszczególnych państw, swobodnie będą wydawali wyroki w sprawach fałszywych dokumentów oraz sensacyjnych „kaczek dziennikarskich” i wiadomości tendencyjnych, obiegających świat, a stanowiących poważne niebezpieczeństwo dla pokoju światowego.

Rzeczony projekt wywołał wśród członków komitetu wykonawczego poważną dyskusję, która przybrała wyraźny charakter polityczny, wykazując istotne przyzwyczajenia i pojęcia poszczególnych grup, wchodzących w skład komitetu. Ogromna większość delegatów obstawała za natychmiastowym przyjęciem projektu, uważając, że opracowany przez zarząd Federacji kodeks honorowy odpowiada najzupełniej zasadom etyki dziennikarskiej.

Jedynie Niemcy i Austriacy zgłosili sprzeciw. Jeden z delegatów niemieckich, redaktor naczelny organu niemieckich nacjonalistów, wyłożył otwarcie, jak się wyraził „filozoficzne uzasadnienie” swego sprzeciwu. Prawda naukowa — oświadczył on, jest niezawodnie obiektywna, co się zaś tyczy „prawdy dziennikarskiej”, jest ona w zasadzie obiektywna. Wobec tego nie może on uznać nad sobą żadnej instancji międzynarodowej, powołanej do kontrolowania jego własnego sumienia dziennikarskiego.

go. Dziennikarz niemiecki nie powinien, zdaniem mówcy, odpowiadać przed Trybunałem Międzynarodowym. Odpowiedzialnym on jest jedynie przed własnym sumieniem.

Niebezpieczna ta doktryna, prowadząca do zaprzeczenia wszelkich wogóle zasad organizacji międzynarodowej, wywołała gorący protest ze strony delegatów francuskich, polskich, czechosłowackich i nawet części niemieckich. Jedynie austriacy delegaci oraz przedstawiciele nacjonalistycznej prasy niemieckiej obstawali przy zgłoszonym sprzeciwie.

Po długiej dyskusji udało się dojść do częściowego porozumienia, które wyraziło się przez przyjęcie kompromisowej propozycji, zgłoszonej przez angielskiego delegata, Richardsona oraz rosyjskiego, Milukowa. Postanowiono przyjąć zasadnicze artykuły „Deklaracji praw dziennikarza”, oddając inne do opracowania komisji przy Zarządzie Głównym Federacji.

Lasz amerykańskie płoną. 1.500 domów w zgliszczach.

Nowy Jork, 6 maja.

Trwające od niedzieli wielkie pożary lasów w stanie New Jersey szaleją nadal.

Dotychczas ogień obrócił w perzynę 1.500 domów.

Największe lotnisko amerykańskie Lakehurst otoczone jest ze wszystkich stron wieńcem płomieni. O ile w najbliższych godzinach nie spadnie deszcz, lotnisku grozi zagłada.

Nad stłumieniem pożarów pracuje 35.000 ludzi. Samoloty, patrolujące tereny, objęte pożarem, muszą wznosić się na wysokość ponad 1.000 metrów z powodu ogromnego żaru, bijącego od płonących drzew.

Istnieje podejrzenie, że pożar wywołali nie nieostrożni wycieczkowicze, lecz bezrobotni, by w ten sposób zapewnić sobie zajęcie przy gaszeniu ognia.

Jaczejki nacjonalistyczne w niemieckim korpusie oficerskim.

Berlin, 6 maja.

(Polska Agencja Telegraficzna)

W dniu dzisiejszym komisja budżetowa Reichstagu rozpoczęła obrady nad budżetem ministerstwa Reichswery.

Dłuższe przemówienie wygłosił poseł socjal-demokratyczny, Leber, żądając wyjaśnień w sprawie organizowania

przez hitlerowców jaczejek w korpusie oficerskim.

Największe wątpliwości ma mówca co do wydatków na uzbrojenie i amunicję. Przewidywane sumy na ten cel są wyższe nieproporcjonalnie niż w innych państwach i przewyższają wydatki dawniejszej armii cesarskiej.

Co to jest „TOGAL”?

Tabletki-Togal są skutecznym środkiem przeciwko reumatyzmowi, podagrze, grypie, bólowi nerwowym i bólowi głowy, migrenie i przeziębieniom. Nie wyrządzają sobie szkody, używając innych małowartościowych środków Według rejentanego poświadczenia przeszło 6 000 lekarzy wyraziło swoje uznanie dla skuteczności działania Togalu Nabyć można we wszystkich aptekach. Nr registr. 1364. Cena Zł 2

Roje szarańczy

namieciły Bessarabię.

Wiedeń, 6 maja.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Prasa tutejsza donosi z Południowej Besarabji, że olbrzymie roje szarańczy pojawiły się na terytorjum delty Dunaju głównie w okolicy Kilia i Sulina. Podsekretarz stanu dla spraw rolnictwa Potar ga udał się tam, aby osobiście kierować akcją obronną.

Równocześnie donoszą, że środki, używane w Dobrudży dla zwalczania tej klęski, okazały się skuteczne. Przy pomocy płonących płynów udało się wytepić miliony szarańczy.

Zamach samobójczy

redaktora „Frankfurter Volksstimme”.

Berlin, 6 maja.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Ubiegłej nocy próbował otruć się weronałem poseł do parlamentu z ramienia socjal-demokracji naczelny redaktor „Frankfurter Volksstimme” Hans Markwald.

Powodem usiłowanego samobójstwa miało być wymówienie mu stanowiska.

London, 6 maja.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Grupa bezrobotnych komunistów, należących do t. zw. piechurów głodu, zorganizowała manifestację przed gmachem parlamentarnym, przyczem manifestanci usiłowali wtargnąć do izby gmin z okrzykami „Precz z rządem Labour Party! — Niech żyje międzynarodówka!”

CAFE RESTAURANT „PICCADILLY”
Zawadzka 1, tel. 203-40.

Nowość na sezon letni **Całodzienne utrzymanie** tylko 6 za zł. 6 z obsługą
wydaje skład. się z **Śniadania, Obiadu** mięsnego i **Kolacji** mlecznej lub mięsnej
Wieczorem koncert. Przyjmuje zamówienia na śluby, bankiety, bale i t. p.

MEBLE! M. GELEMAN Mechaniczna Fabryka Mebli
Napiórkowskiego 59, telefon, 186-71.
polecą stale na składzie **MEBLE**, kompletne urządzenia t. j. sypialnie, stołowe, gabinety oraz pojedyncze sztuki p. g. najnowszych zagranicznych modeli.
CENY z powodu kryzysu ZOSTAŁY ZNIŻONE do 30%
uwaga: Meble gwarantowane gdyż posiadam suszarnię do suszenia drzewa i przyjmuję wszelkie roboty budowlane po cenach konkurencyjnych

Do akt Nr. 270/30, 2710/29 r. **OGŁOSZENIE.**
Komornik Sadu Grodzkiego w Łodzi, TOMASZ CHORZEŃSKI, zamieszkały w Łodzi przy ul. Sienkiewicza Nr. 67, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 9 maja 1930 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. 11-go Listopada 122, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do firmy „Bracia Cygelberg” i składających się z 28 warsztatów mechanicznych, cwermaszyn mechanicznych, aparatu mechanicznego do suszenia materiałów, oszacowanych na sumę Zł. 11.500.—
Łódź, dnia 11 kwietnia 1930 r.
Komornik: T. CHORZEŃSKI

Doakt Nr. 265/30, 2710/29 r. **OGŁOSZENIE.**
Komornik Sadu Grodzkiego w Łodzi, TOMASZ CHORZEŃSKI, zamieszkały w Łodzi przy ul. Sienkiewicza Nr. 67, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 9 maja 1930 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. 11-go Listopada 122, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do firmy „Bracia Cygelberg” i składających się z 28 warsztatów mechanicznych, cwermaszyn mechanicznych, aparatu mechanicznego do suszenia materiałów, oszacowanych na sumę Zł. 11.800.—
Łódź, dnia 11 kwietnia 1930 r.
Komornik: T. CHORZEŃSKI

Do akt Nr. 1479, 1930 r. **OGŁOSZENIE.**
Komornik Sadu Grodzkiego w Łodzi, ADAM JAROSZYŃSKI, zamieszkały w Łodzi przy ul. Piramowicza Nr. 7, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 21 maja 1930 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Zachodniej 30, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Pinkusa Izr. Dawidowicza i składających się z kasy ogniotrwałej i maszyny do szycia, oszacowanych na sumę Zł. 510.—
Łódź, dnia 2 maja 1930 r.
Komornik: A. JAROSZYŃSKI

Do akt Nr. 773, 1930 r. **OGŁOSZENIE.**
Komornik 10 rewiru Sadu Grodzkiego w Łodzi, STANISŁAW STOPCZYŃSKI, zamieszkały w Łodzi przy ulicy 11-go Listopada Nr. 51, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 16 maja 1930 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Bazarnej Nr. 2, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Władysława Suwalskiego i składających się z mebli, oszacowanych na sumę Zł. 575.—
Łódź, dnia 22 kwietnia 1930 r.
Komornik: S. STOPCZYŃSKI

Dr med. S. Kantor
specjalista chorób wenerycznych, skórnych, włosów i mocznikowych. Leczenie lampą kwarcową i promieniami Rentgena.
PIOTRKOWSKA 144. RÓG EWANGELICKI.
Wejście Ewangelicka 2. Telefon 29-45. Przyjmuje od 3-2 i od 5-8 w. Dnia pań oddzielną poczekalnią.

Do akt Nr. 2844 1929 r. **OGŁOSZENIE.**
Komornik Sadu Grodzkiego w Łodzi KAZIMIERZ SUZIN, zamieszkały w Łodzi przy ul. Mielczarskiego Nr. 14, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 15 maja 1930 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Targowej Nr. 17, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Henryka Berndta i składających się z tokarni 4-ro metrowej, oszacowanej na sumę Zł. 700.—
Łódź, dnia 6 maja 1930 r.
Komornik: K. SUZIN

Do akt Nr. 881, 1930 r. **OGŁOSZENIE.**
Komornik Sadu Grodzkiego w Łodzi, TOMASZ CHORZEŃSKI, zamieszkały w Łodzi przy ul. Sienkiewicza Nr. 67, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 13 maja 1930 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Leszno Nr. 3, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do firmy „Rudolf Lipiński” i składających się z pięciu skrzyń wigoniowej przędzy wagi po 90 kg. przeciętnie każda, oszacowanej na sumę Zł. 1.750.—
Łódź, dnia 12 kwietnia 1930 r.
Komornik: T. CHORZEŃSKI

Do akt Nr. 1337, 1930 r. **OGŁOSZENIE.**
Komornik Sadu Grodzkiego w Łodzi, ADAM JAROSZYŃSKI, zamieszkały w Łodzi przy ul. Piramowicza Nr. 7, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 13 maja 1930 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy Pl. Wolności 7, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Galea Zurkowskiego i składających się z mebli, oszacowanych na sumę Zł. 715.—
Łódź, dnia 2 maja 1930 r.
Komornik: A. JAROSZYŃSKI

Do akt Nr. 792, 1930 r. **OGŁOSZENIE.**
Komornik 10 rewiru Sadu Grodzkiego w Łodzi, STANISŁAW STOPCZYŃSKI, zamieszkały w Łodzi przy ulicy 11-go Listopada Nr. 51, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 23 maja 1930 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Aleksandrowskiej 78, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Augusta Barisckhe i składających się z mebli, oszacowanych na sumę Zł. 450.—
Łódź, dnia 24 kwietnia 1930 r.
Komornik: S. STOPCZYŃSKI

ODCIŚKI KLAWIOL
ZGRUBIAJĄC BRODAWKI
USUWA BEZ BÓLU I BEZPOWROŃNIE
KLAWIOL
FABRYKA CHEMICZNA FARMACEUTYKALNA AP. KOWALSKI WARSZAWA

Do akt Nr. 989, 1930 r. **OGŁOSZENIE.**
Komornik Sadu Grodzkiego w Łodzi, ADAM ŁAGODZIŃSKI, zamieszkały w Łodzi przy ul. Kilińskiego Nr. 55, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 13 maja 1930 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy Pl. Dąbrowskiego 4, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Borucha Kahana i składających się z mebli, oszacowanych na sumę Zł. 440.—
Łódź, 2 maja 1930 r.
Komornik: A. ŁAGODZIŃSKI

Do akt Nr. 1217, 1930 r. **OGŁOSZENIE.**
Komornik Sadu Grodzkiego w Łodzi, ADAM ŁAGODZIŃSKI, zamieszkały w Łodzi przy ul. Kilińskiego Nr. 55, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 16 maja 1930 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Narutowskiego 47, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Izraela Chaima Praskiera i składających się z pianina, oszacowanego na sumę Zł. 700.—
Łódź, 2 maja 1930 r.
Komornik: A. ŁAGODZIŃSKI

Do akt Nr. 283, 1930 r. **OGŁOSZENIE.**
Komornik Sadu Grodzkiego w Łodzi, JOZEF TOMASZEWSKI, zamieszkały w Łodzi przy ul. Zachodniej Nr. 36, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 16 maja 1930 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Zakatowej Nr. 86, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do firmy „Stetka i S-ka” w. l. Marta Stetka i składających się z walców, oszacowanych na sumę Zł. 540.—
Łódź, dnia 12 lutego 1930 r.
Komornik: J. TOMASZEWSKI

Do akt Nr. 290, 1930 r. **OGŁOSZENIE.**
Komornik Sadu Grodzkiego w Łodzi, JOZEF TOMASZEWSKI, zamieszkały w Łodzi przy ul. Zachodniej Nr. 36, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 16 maja 1930 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ulicy Li-powej Nr. 85, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Joachima Tenenbauma i składających się z kasy ogniotrwałej, biurka i skrecalni, oszacowanych na sumę Zł. 2.150.—
Łódź, dnia 18 kwietnia 1930 r.
Komornik: J. TOMASZEWSKI

Gabinet Kosmetyki leczniczej i toaletowej S. SZWALBE
Absolwentka wydz. Lekarsk. Un. Odeskiego
Zielona № 17
tel. 127-99.
Usuwanie wszelkich defektów cery. Masaże. Maski. Usuwanie bezpowrotne i bez śladów szpecących włosów
Przyjmuje 10-2 i 4-8.

SALA FILHARMONJI
Tel. 213-84

JUTRO, dn. 8-go maja o g. 8.45 w.

RECITAL FORTEPIANOWY TAMARA BAY

W programie: Mendelsohn, Brahms,
Liszt, Debussy, Chopin,
Schumann i inni.

Bilety nabywać można w kasie Filharmonji.

OGŁOSZENIE.

Syndyk tymczasowy masy upadłości firmy „S. Spicberg” i jej właściciela Szyma Spicberga wzywa wierzycieli upadłego, aby w ciągu dni czterdziestu od dnia dzisiejszego osobiście lub przez swoich pełnomocników, zgłosili się do syndyka, celem oświadczenia, z jakiego tytułu i jakiej sumy są wierzycielami oraz w celu złożenia syndykowi lub w kancelarii Wydziału Handlowego przy Sądzie Okręgowym w Łodzi tytułów swych wierzycielskich.

Syndyk tymczasowy masy upadłości firmy „S. Spicberg”
Adwokat WŁADYSŁAW ROZENBLAT,
Al. Kościuszki 32.
Łódź, dnia 3 maja 1930 r.

Większe przedsiębiorstwo włókiennicze pod Łodzią poszukuje
**SAMODZIELNEGO, RUTYNOWANEGO
KORESPONDENTA**
władającego biegle językami polskim i niemieckim (pożądana znajomość angielskiego).
Oferty pod „R. H. 25” składać należy w administracji
„Republiki”
„Kurierza Warszawskiego”
„Kurierza Łódzkiego”
„Neue Lodzer Zeitung”.

Komunikacja autobusowa
Łódź — Piotrków
Autobusy na powyższej linii odchodzi do Piotrkowa o każdej pełnej godzinie począwszy od 8 rano do 20 w wieczór ze stacji autobusowej przy ulicy Rzgowskiej 85, dojazd tramwajami 11 i 4. Czas przejazdu 1 godz. 30 minut. Cena zł. 3 gr. 50.

Dr.
Hugo Goldblatt
choroby oczu
Piotrkowska 17 tel. 132-90
godziny przyjęć 10-12 i 5-8
przyjmuje rano od 8 do 10
po cenach lecznic.

PLUSKWI

lepi radykalnie
MOGIL

POTI NIEMIAŁA WONA Z RAK NÓGI PACH
USUWA ZNAJĄCIE I NIŁZASTĄPIONY
OD 1/2 WIEKU
SUBERYN
FABRYKA CHEM-FARMACEUTYCZNA „AR. KOWALSKI” WARSZAWA

Polisy Amerykańskie
Po całkowitem prawie zlikwidowania przez Tow. New-Jork polisy dawniej zgłoszonych przyjmuje obecnie do załatwienia polubownie na korzystnych warunkach nowe polisy do dnia 15 maja Sz. Goldman, Wschodnia 36, od godz. 4 do 6.
Zołna b. uralistka
biegle pisząca na maszynie poszukuje odpowiedniej posady, może być również na pół dnia.
Oferty sub „Pracowita”.

PANIENKI
Inteligentne do pensjonatu w charakterze kielnerek poszukiwane. Zgłosić się od 12-ej do 3-ej. Zawadzka 23. Bajgelman.

Ostrzeżenie.
W dniu 2 maja 1930 r. ukradł mi na Zielonym Rynku 2 weksle po zł. 500.— razem zł. 1.000.— 2 weksle po zł. 1000.— razem zł. 2.000.— 2 weksle po zł. 3000.— razem (in blanco) wystawienia: Wystawcy Antoni i Maria Urbaniak i zyranci M. Koczyński i J. Urbaniak, oraz 1 dolarówka za Nr. 0043933
Ostrzegam przed nabyciem weksli! dolarówki z prawem unieważnienia.
LOUISE PRIGENT.

DR.
Z Dafyner
UROLOG
Choroby nerek pęcherza i dróg moczowych.
Piramowicza 2, (daw. Olgińska) tel. 148-93.
Godziny przyjęć od 8-10 i do 6-9

Dr. med.
GROGGLIK
Choroby skórne i weneryczne. Instytut Röntgen leczniczy i światło lecznicze.
Lampa kwarcowa
Godz. przyjęć 4-7
Al. Kościuszki 27-4
Tel. 151-78.

Doktor
Ludwik FALK
Nawrot 7
telef. 128-07
choroby skórne i weneryczne.
Przyjmuje od 10-12 od 1-5-7

Lekarz - dentysta
B. MARKUS-HUSBAUMOWA
Piotrkowska 51
tel. 121-23
Godz. przyjęć 3-7

LAUREATKA
moskiewskiego konserwatorium
udziela
lekcji gry fortepianowej
Wschodnia 72
Urządzący fabrykację domową (artykuł ławowy i zimowy). Stała i pewna egzystencja albo zarobek poboczny. Inform. bezpłatna.
Korespondencja możliwa w języku niemieckim Chem Fabrik Aylsdorf, R. Münkner-Zeitl-Aylsdorf (Niemcy).

FIAT
mod. 501 w b. dobrym stanie do sprzedania.
Oferty sub I.K.

Dr. med.
H. Rózaner
Dzielną 9.
tel. 128-98
Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopięciowych.
Przyjm. od 8-10 i 5-8
Leczenie lampą kwarcową. Oddzielna poczekalnia dla Pań.

Kupno i sprzedaż

KUPIE kilka krzesel w dobrym stanie i stół długi od 2-3 mtr. Zgłoszenia ul. Kilińskiego 60. J. Karch.
PLAC 1500 m. kw. przy lesie na Poddebiu pod Tuszymem sprzedam Władomę u dozorca Wysoka 16.
DENTYSTYCZNY hotel tanio sprzedam Główna 47, front, 3 piętro, m. 11.
KUPIE wózek dziecienny używany J. Sadowska, Nawrot 37, m. 1.
SAMOCHÓD - Ford, landoleta 6-osobowa model 1927 r. Obejrzeć można Rokielńska 95, Mallnowski.
GABINETOWA maszyna Singera sprzedam natychmiast, Zeromskiego 93 sklep Pelka.

KUPIE okazynie za gotówkę aparat do zdjęć momentalnych, lecz tylko w dobrym stanie. Zgłoszenia lub adresy składać do filii „Republiki” i „Expressu” Plac Wolności 2.
DETEKTORY najlepsze poleca firma Nawałs, Piotrkowska 152.
UBIORY męskie, damskie obuwie, swetry na wyplatę, Piotrkowska 37, III wejście, I piętro.
„RADIOPOGOTOWIE”, wł. Nachumow, tel. 183-40, Pomorska 20. Modernizacja, naprawa, gwarancja wyeliminowania Łodzi, elektryfikacja, szybka budowa anten, ładowanie, wypożyczanie, naprawa akumulatorów. Detektory. Najnowszy typ ekradyny czwórki oraz inne okazynie aparaty. Wizyty w mieszkaniu wszelkie zlecenia radjowe również w godzinach 9-21.

PIANINA, patefony, rowery najtaniej na raty sprzedaje Chodkowski, Sienkiewicza 25. Agenci potrzebni.
500 SZUK skrzynek z blachy ocynkowanej 79 cm. długości, 60 cm. szerokości i 30 cm. głębokości z rączkami do noszenia nadające się do różnych celów do sprzedania, Kilińskiego 119 w podwórzu.

Lokale

ZA 1000 ZŁ. płatnych zgóry, odnajmę na pół roku 3 pokoje, frontowe, słoneczne, umeblowane mieszkanie z elektrycznością i telefonem. Oferty „Front 1000”.
UMEBLOWANY pokój do wynajęcia dla inteligentnego Izraelity. Przejazd 30, m. 18, od 2-5.
POKOJ umeblowany do wynajęcia dla solidnego Izraelity. Przejazd 40, m. 14, I piętro.
POKOJ umeblowany z pościelą dla 2 panien inteligentnych od zaraz Piotrkowska 62, m. 12.
DWA pokoje z kuchnią wygodną, gaz, elektryczność i piętro przystępnie do oddania. Tel. 139-62
POKOJ słoneczny umeblowany do wynajęcia. Cegielniana 46, m. 6. Telefon 112-69
SKLEP i pokój do wynajęcia, Andrzejka 30 Listowski.
2 FRONTOWE łącznie wełsem dla doktora lub adwokata do wynajęcia. Zawadzka Nr. 8, m. 5.
FRONTOWY pokój dwuokienny, pierwsze piętro odnajmę, Kilińskiego 44, m. 3.
ŁADNE umeblowany pokój frontowy, słoneczny ze wszelkimi wygodami i telefonem do wynajęcia. Władomę między 2-4 lub 8-9 Przejazd 20, m. 9 ewentualnie telefonicznie Nr. 170-47.
DUŻY, ładny, słoneczny pokój o 2-3 oknach z urządzeniem do wynajęcia od dn. 16 maja. Zawadzka 15, m. 12.
2 POKOJE z kuchnią do wynajęcia Cegielniana 62.
SŁONECZNY pokój do odstąpienia róg Narutowicza i Zagajnikowej nr. 26, od godz. 8.30 wiecz. Wiadomość u dozorca.
DWA pokoje razem lub pojedynczo 1-e piętro front w nowoczesnym domu, ewentualnie z utrzymaniem do wynajęcia, Gdańska 26, m. 3
ELEGANCKO umebl. dwuokienny pokój front, centrum, elektr., telefon dla solidn. pana zaraz do oddania Władomę: Piotrkowska 55, m. 8, od 9-11 i od 2-5-ej.
ZARAZ do odstąpienia dwa pokoje, kuchnia, wszelkie wygody, słoneczne III piętro, Wólczajska 253, dozorca wskaże.

PREZESŁICZNY pokój umeblowany z telefonem, łazienka, wygodami odnajmę. Narutowicza 35, m. 14.
TANIO mieszkanie 2 pokojowe z kuchnią, wszelkie wygody, słoneczne, do oddania. Zgłosz. biuro „Polruch”, Traugutta 4. Tel. 141-01.
POKOJE umeblowane, bez mebli, z klatki schodowej, biurowe, poleca biuro „Polruch”, Traugutta 4, Telefon 141-01
JEDEN - dwa pokoje umeblowane do wynajęcia. Wólczajska 10, front II p. m. 15.
POSZUKUJE pół sklepu w centrum „1001”

LISTONOSZ

nigdy nie odczuwa zmęczenia, jeżeli moczy nogi z dodatkiem

SOLI do nóg JANA.

Dostać w aptekach, składach aptecznych i perfumerjach.

Tylko
zł. 130

Placąc masz możność zdobycia popłatnego zawodu
Zapisz się na kursy kierowców samochodowych pol. YMCA
Łódź, Al. Kościuszki 68.
Uważaj zł. 130 tylko przez miesiąc maj przy całkowitem wyszkoleniu, teoretycznym wraz z nauką jazdy

POSZUKUJE natychmiast nieumeblowanego pokoju. Oferty sub „Pokój R. W.” w administracji „Republiki”. 30.5

Posady

POWAŻNA F-ma Spółka Akcyjna poszukuje kilku panów i pan do lekkiego podróżowania. Warunki: wysoka prowizja, dla zdolnych pensje i awans. Znajomość branży zbyteczna, wyszkolenie na miejscu. Tamże potrzebna biuralistka i dzwecznica na posyłki. Zgłoszenia dom Wysyłkowy J. Karch i S-ka, Kilińskiego 60. II sień I piętro

DZIEWCZYNA młoda zdrowa ze świeżym pokarmem poszukuje miejsca mam. kl. Wiadomość ulica 28 p. Strz. Kam. Nr. 53, m. 16 u p. Klajn.

KELNERKA potrzebna do klubu Kasy Emerytalnej pracowników Elektryków od zaraz Przelazd 46.

SŁUŻĄCA do wszystkiego (kucharka) potrzebna. Zgłosić się wraz ze świadectwami, Wólczajska 17. Dozorca wskaże.

POTRZEBNY (A) zdolny (a) sprzedawca (czyni) z kaucją 500-1000 zł. Szczegółowe oferty sub: „P. N. 6”.

NIEMKA lubiąca idealną czystość, pielegniarka, zajmie się gospodarstwem u samotnego Pana ewentualnie zaopiekuje się chorego osobą. Świadectwa i referencje pierwszorzędne. Oferty sub: „Sumienna M.”.

POTRZEBNA zdolna manikurzystka Lutomska Nr. 10 od zaraz

NOWOSĆ w Polsce. Zdolni akwizytorzy poszukiwani. Zgłoszenia osobiste. Zawadzka 25, m. 5

POTRZEBNA podoczna i dzwecznica do pracowni sukien. Wólczajska 97, Godlewska.

Nauka i wychowanie

NIEMKA (Reichsdeutsche) udziela konwersacji, prowadzi lekcje interesujące i zapewnia szybkie postępy. Główna 41, II front, m. 7

UDZIELAM lekcji matematyki, języka niemieckiego Piotrkowska 103, m. 37.

FRANCUSKIEGO lekcji udziela student Uniwersytetu Lyonskiego M. Wejs. Ze rzmiekiego 18, od 2-4 pop.

WSKUTEK kryzysu b. tanio udzielam lekcji gry na fortepianie. Początkująca zł. 1 za godzinę. Al. Kościuszki 31 m. 16, oficyna.

Rozmaite

SMACZNE obiady gospodarskie, ulica Skwerowa Nr. 18, lewa oficyna 1-e piętro.

Zagubione dokum.

LANDAU Chł. Wschodnia 18, zgubił książeczkę wojskową oraz kartę mobilizacyjną r. 1904, wyd. PKU. Łódź.
GELBARD Tofwia Josef, zam. w Zgierz, zgubił książeczkę wojskową rocz. 1900, wyd. w Łodzi.
KUCHARSKA Józefa, Szara 18, zgubiła dowód osobisty wyd. w Łodzi.
BULZACKI Zygmunt zgubił książeczkę wojskową wyd. w P. K. U. Sieradz, Pabjanice, Garscarska 16
MARJANNA Jakubiak, zgubiła dowód osobisty wydany we wsi Plewiskisko, gm. Iwanowice, pow. Kalisz.
JÓZEF Brumberg, zam. Łódź, Kilińskiego 61, zgubił książeczkę wojskową wydaną przez P. K. U. Świeciany 8

Elegancko umeblowany pokój

z wszelkimi wygodami (telefon) od zaraz do wynajęcia. Obejrzeć od 2-4 i 7-8, Cegielniana 87/II, m. 5.

Mam

stosunki z firmami w Poznaniu, które towary tekstylne kupują
za gotówkę.
Interesowanych upraszam o podanie swych adresów pod: Reprezentant w Poznaniu do exped. „Republiki”.

Szafa oszklona

dobra, ładna, nadająca się do konfekcji lub t. p.
tanio do sprzedania.
Dzwonić Nr. 142-38 cały dzień

STOISKO

dla sprzedaży wody sodowej, lodów, owoców i cukierków jest do wynajęcia przy ul. Wólczajskiej między Andrzejka i 6-go Sierpnia. Oferty sub: „Stoisko”

OGŁOSZENIE.

Do akt Nr. 2124/29, 61/30 i 678/30 r.
Komornik Sadu Grodzkiego w Łodzi, JAN RZYMOWSKI, zamieszkały w Łodzi przy ul. Sienkiewicza Nr. 67, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dn. 15 maja 1930 r. od g. 10 rano w Łodzi przy ul. Gdańskiej Nr. 81 odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości należących do Józefa Lwowa i składających się z koni, uprzęży, maszyn, mebli i garderoby, oszacowanych na sumę zł. 7.295.—.
Łódź, dnia 30 kwietnia 1930 r.
Komornik: J. RZYMOWSKI

OGŁOSZENIE.

Do akt Nr. 336, 1930 r.
Komornik Sadu Grodzkiego w Łodzi, JAN RZYMOWSKI, zamieszkały w Łodzi przy ul. Sienkiewicza Nr. 67, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dn. 15 maja 1930 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej Nr. 61, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do firmy „Bracia Rotberg” i składających się z 1000 mtr. onduliny, oszacowanej na sumę zł. 4.000.—
Łódź, dnia 30 kwietnia 1930 r.
Komornik: J. RZYMOWSKI

OGŁOSZENIE.

Do akt Nr. 1065 i 1075, 1930 r.
Komornik Sadu Grodzkiego w Łodzi, JAN RZYMOWSKI, zamieszkały w Łodzi przy ul. Sienkiewicza Nr. 67, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dn. 14 maja 1930 r. od g. 10 rano w Łodzi przy ul. 6-go Sierpnia Nr. 14 odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Chaima Urmana i składających się z mebli oszacowanych na sumę zł. 250+300+220.—
Łódź, dnia 15 kwietnia 1930 r.

OGŁOSZENIE.

Do akt Nr. 1054, 1930 r.
Komornik Sadu Grodzkiego w Łodzi, JAN RZYMOWSKI, zamieszkały w Łodzi przy ul. Sienkiewicza Nr. 67, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dn. 14 maja 1930 r. od g. 10 rano w Łodzi przy ul. Al. Kościuszki Nr. 32 odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Maurycyego Raura i składających się z mebli, oszacowanych na sumę zł. 600.—
Łódź, dnia 15 kwietnia 1930 r.
Komornik: J. RZYMOWSKI

Kto

nadeśle swój charakter pisma, oraz imię, miesiąc i rok urodzenia

otrzyma los

po cenie nominalnej do 1-ej klasy 21-ej Loterii Państwowej. Wybrany zupełnie bezinteresownie przez słynnego Astrologa - Szyllera - Szkolnika na zasadzie obliczeń kabalistycznych i astrologii po uprzednim wpłaceniu do P. K. O. za Nr. 18.607, należności za ćwierć losu 10 zł. pół losu 20 zł. cały los 40 zł. Losy wysyłamy natychmiast po otrzymaniu gotówki. Główna wygrana 750.000 zł. Co drugi los wygrywa. Ciągnięcie 1-ej klasy już 17 i 19 maja 1930 r. Uwaga! Do każdego losu Kolektura dołącza własnoręczne potwierdzenie p. Szyllera - Szkolnika wybranego przezeń numeru. — Adresować:

Kolektura Loterii Państwowej Nr. 757 Warszawa, Marszałkowska 58.

PORADNIA wenerologiczna

Lekarzy-specjalistów
Zawadzka 1.

Czynna od 8 rano do 9 wieczór. Od 11—12 i 2—3 przyjmuje lekarz-kobieta. W niedziele i święta od 9—2 pp.

Leczenie chorób: Wenerycznych, moczopięciowych i skórnych. Badanie krwi i wydzielin na syfilis i trype. Konsultacje z neurologiem i urologiem. Gabinet światło-leczniczy. Kosmetyka lekarska.

Oddzielna poczekalnia dla kobiet. Porada 3 złote.

LECZNICA

LEKARZY SPECJALISTÓW I GABINET DENTYSTYCZNY PRZY GÓRNYM RYNKU
Piotrkowska 294, tel. 122-89

(przy przystanku tramw. pabjanickich) Czynna od 10-ej rano do 7-ej wiecz. w niedziele i święta do 2-ej po poł. Wszystkie specjalności i dentystyka. Kąpiele świetlne, lampa kwarcowa, elektryzacja, Roentgen, szczepienia, analizy (moczu, kału, krwi, płwocm, wydzielin itd.). Operacje, opatrunki. Wizyty na miasto. Porada 4 zł. Porada dentystyczna oraz wenerologiczna dla chorób skórnych i wenerycznych 3 złote.

Doktor P. Klinger

choroby weneryczne, skórne i włosów
ANDRZEJA 2, TEL. 132-28.
Leczenie lampa kwarcowa, analizy krwi i wydzielin. Przyjmuje codziennie od 11—1 i od 6—8 w. w niedziele i święta od 10 do 12. Oddzielna poczekalnia dla pań. Od 1—2 w Lecznicy (Piotrkowska 62)

Dr. med. J. Sadokierski stomatolog

chirurgja jamy ustnej i szczęk regulacja zębów gabinet rentgeniczny ordynuje 3—7
PIOTRKOWSKA 164
Tel. 114-20

Widzi przyszłość

każdego człowieka

Powie Wam czy przyszłość Wasza będzie szczęśliwa i jasna. Jakie osiągnięcie powodzenie w przedsięwzięciach Waszych, w planach, miłości, małżeństwie i t.d.

Napisz do mnie

Kto nie może osobiście odwiedzić astrologa chromantę W. Pyffello, nadeśle imię, datę urodzenia swoją lub osoby zainteresowanej i 60 groszy w znaczku pocztowym. Otrzyma pocztą wypisaną analizę - horoskop swego życia i przeznaczenia. Adres: Warszawa, ul. Bednarska 17.

DZIS DAWNO OCZEKIWANA PREMIERA

Dźwiękowy i Teatr Świetlny „CASINO”

IWAN MOZZUCHIN

W SWEJ PIERWSZEJ WSPANIAŁEJ KREACJI

DZWIĘKOWE

REŻYSERJA: ALEKSANDER WOŁKÓW

JAKO HADZI MURAT

(BIAŁY SZATAN)
W MONUMENTALNYM FILMIE 1/6 ARCYDZIEŁA LWA TOLSTOJA P.T. „HADZI-MURAT”
UDZIAŁ BIORĄ:
SLYNNY CHÓR KOZAKÓW DOŃSKICH
NIEZRÓWNY BALET CARSKI EDUARDOWEJ

ARCYZIEŁO DZWIĘKOWE, KTÓRE KOSZTOWAŁO MILJONY I PRZEWYSZA WSZYSTKIE FILMY NIEME ORAZ DZWIĘKOWE OSTATNICH SEZONÓW

WYTWÓRNIA „UNIVERSUM FILM SP. A.C.” BILETY BEZPŁATNE I ULGOWE NIEWAŻNE

WYKRADZONO NASTĘPUJĄCE WEKSELE:

PROTESTY: 2 po zł. 300.— wyst. M. Sz. Dreznar, Wieruszów, zlec. C. Dreznar, pl. 16-2 15.4; zł. 263.— teje samego wyst. i zlec. pl. 20.3. 2 po zł. 200.— wyst. H. M. Herszkowicz, Brzeziny, zlec. nasze pl. 1.3 i 1.4; zł. 500.— wyst. Icek Wajntreter, Piotrkowska 294 zlec. W. Ickowicz, pl. 10.4, zł. 66.— wyst. Chaskiel Manczyk, Konin, zlec. nasze, pl. 5.4; zł. 100.— teje wyst. i zlec. pl. 20.4; zł. 100.— wyst. E. Nowicka, Nowa - Zarzevska 13 zlec. S. Engel, pl. 21.1; zł. 200.— wyst. Wolf Pass, Stryków, zlec. nasze pl. 28.11, 29; zł. 70.— wyst. M. Tarka, Zamenhofs 4, zlec. J. Edelsztajn pl. 28.1; zł. 50.— wyst. A. Kraszkiewicz, Tomaszów-Maz., zlec. Jan Grabowski, pl. 22.6 29; zł. 100.— Ch. Kasztan, Pabjanice, zlec. Abram Nowak, pl. 20.1; zł. 50.— wyst. Stefan Mitter, Warszawa, zlec. M. Rozenberg, pl. 30.9; zł. 100.— H. Suchecki, Pabjanice, zlec. M. Lipmanowicz, pl. 19.2; zł. 50.— wyst. Jozek Frydman, Inowódz, zlec. nasze, pl. 20.3; zł. 100.— wyst. B. Czerniakow, Pólczna 18, zlec. J. Szenfeld, pl. 15.2; zł. 80.— wyst. E. Brzozowski, Kraszewskiego 10/12, zlec. K. Zajac, pl. 15.4; 14 sztuk weksli po zł. 300.— wyst. Jakób Zylberman, ul. Pomorska 3, zlec. nasze pl. 4.12 29, 11.12 29, 29.1. 5.2, 12.2 19.2, 26.2, 5.3, 12.3, 20.3 30 3-9 4 16.4, 24.4.
WEKSEL bez protestu na zł. 500 wyst. Hersz Apetyt, Lutomska 18, zlec. M. Apetyt, pl. 10.1.
WEKSELE in BLANCO 2 po zł. 200.— wyst. L. Tenenbaum; 3 po zł. 100.— wyst. J. Najman; 2 po zł. 100.— wyst. A. Berger; 100 zł. wyst. Ch. M. Eksztajn.
Weksle i protesty unieważniamy i ostrzegamy przed nabyciem takowych. JELITA, Łódź, Złeterska 26, Tel. 188-15.

OGŁOSZENIE.

Sędzia Komisarz nadzorowanej firmy „Kalmann Brauer” w Łodzi podaje do wiadomości, że zgodnie z § 30 Rozp. Prez. Rzplitej z dn. 23 grudnia 1927 (Dz. Ust. Nr. 3/28) termin ogólnego zgromadzenia wierzycieli powyższej firmy wyznaczony został na dzień 13 maja 1930 o godz. 12 w gmachu Sądu Okręgowego w Łodzi, ul. Zeromskiego 115.
Udział w ogólnym zgromadzeniu mogą wziąć wszyscy wierzyciele wpisani na listę przez nadzorcę sądowego. Porządek dzienny obejmuje:
1) Sprawozdanie Nadzorcę sądowego
2) Odczytanie propozycji układowych i dyskusja
3) Głosowanie nad propozycjami układowymi.
Wierzyciele, którzy by nie mogli przybyć na ogólne zgromadzenie, mogą przesłać swe głosy na piśmie, jednakże podpis na takim piśmie winien być poświadczony urzędowo.
Sędzia Komisarz INŻ. FMIL HIRSZBERG.

Dr. med. NIEWIĄZKI
specjalista chorób skórnych wenerycznych i moczopięciowych
ul. Andrzeja 5
Tel. 159-40
Przyjmuje od 8—11 i od 5—9, w niedziele i święta od 9—1
Oddzielna poczekalnia dla pań

Doktor Wołkowyski
Cegielniana 25
Telefon 126-87
Specjalista chorób skórnych i wenerycznych
Elektroterapia. Leczenie lampą kwarcową.
przyjmuje od godz. 8—2 i 5—9 wiecz. w niedzielę i święta 9-1
Dla pań od 5—6 oddzielna poczek.

Doktor Łagunowski
specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopięciowych
Piotrkowska 70 (róg Traugutta)
tel. 181-83
Przyjmuje od 8.30 po 10.30 rano, od 1 do 2.30 pp., od 6 do 8.30 w., w niedzielę i święta od 10—1-ej. Oddzielna poczekalnia dla pań

Dr. med. W. Balicka
Sienkiewicza 95
przyjmuje w chorobach skórnych i wenerycznych od 2 do 4 i 7—8 tylko kobiety i dzieci

DR. RAPEPORT
Urolog
Choroby nerek, pęcherza i dróg moczowych
ul. Prez. Narutowicza 25
(Dzielnia) tel. 144-10
Przyjmuje od 1—2 i 4—8

Dr. med. St. Biberthal
Moniuszki 11, telefon 63-22.
Choroby skórne weneryczne elektroterapia.
Przyjmuje od 8—10 od 5—8 wiecz. w niedz. od 10—12

Redakcja i Administracja, Piotrkowska 49. Godziny przyjęć Redakcji 6—7 po poł. Telefon Administracji 1.23-14.

Tel. Redakcji: 1.27-24, 1.36-43, 1.36-44

Prenumerata miesięcznikowej „Republiki”

za wszystkie dotychczasowe wznosi w Łodzi zł. 5.60 za odnośnienie do domu 40 gr., z przesyłką pocztową w kraju zł. 6.90, zagranicą zł. 10. „Express” w „Republika” wraz z odnośnieniem 8.60 złotych

Ogłoszenia: ZWYCZAJNE: 13 gr. za wiersz milimetrowy (na stronie 10-szpalt.) W TEKSCIE: 50 gr. za wiersz milimetrowy (na stronie 4-szpalt.) NA STR. I-ej zł. 2.— za wiersz milimetrowy (na stronie 4-szpalt.) Zarecz. i za publikację po tekście 10 zł.; za miejsce zastrzeżone specjalna dopłata. Zamiejscowe o 50 proc. ograniczone o 100 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń administracja nie odpowiada. Ogłoszenia specjalne o 50 proc. drożej. Drobne 15 gr. — Najmniejsze zł. 1.50, poszuk. pracy 10 groszy, sąmniejsze zł. 1.20. Ogłoszenia adwokatów ryczałtem 25 zł.